Orsak: *Hitta alla gårdar och hus i **Karup** från 1200-talet fram till idag, 2026.*
Samtidigt går det såklart att ta reda på vem ägarna/brukarna var men även andra personer i hushållet samt annat om respektive gård.
Karup är en by inom Blentarps församling i Torna härad, Sjöbo kommun.
Gårdarna blev numrerade 1697. Tidigaste historiska kartan från 1705.
Före 1658-02-26 tillhörde Skåne Danmark.

Innehåll:

0. Hur + Blockschema, hitta Gårdar, Hus, ägare och/eller brukare.

1. Den danska tiden, 1231, 1535, 1624, 1651.

2. Husnummer från 1697.

3. Kartor 1684 - 2026 inkl. Ägare/Brukare/ev. Boende.

3.1. Hela Skåne 1684. (översiktlig karta)
3.2. Pesten i Blentarp 1712. (karta saknas)
3.3. Postvägar i Skåne 1750.
3.4. Malmöhus län 1765. (beskrivning)
3.5. Historiska kartor över Karup 1705 - 1826 (detaljkartor)
3.5.1 Äldre kartor 1705 med boende.
3.5.2 Skifteskartor ≥ 1757, Karup Enskifte 1826.
3.5.3a Boende på Karup Enskifte 1826.
3.5.3b Arbetskartan och beskrivning 38 sidor.
3.6. Nyare kartor över Karup 1820 - 2026
3.6.1 Skånska Rekognosceringskartan 1820.
3.6.2 Topografiska kartan 1865.
3.6.3 Häradsekonomiska kartan 1915. a = kartan, b = boende.
3.6.4 Ekonomiska kartan 1973.
3.7. Dagens kartor 2026.
3.7.1. Min karta från Lantmäteriet.
3.7.2. Kartor för adresser och boende *(eniro.se, hitta.se)*.
3.7.3. Karta över fornminnen.

4. Fastighetsägare / Brukare från 1231 – 2026.

4.1. 1231 - 1697 innan Karups gårdsnumrering.
4.1.1. *”Jordeböckerna”* 1630 – 1750 för Skåne.
4.1.2. Skatteköp.
4.2. Ägare/brukare 1705.
4.3. Ägare/brukare i Katekisationslängden 1683 – 1732.
4.4. Fastighetsägare i domböcker 1734 - 1875 (uppbud).
4.5. Fastighetsägare i Lagfartsböcker 1875 – 1933.
4.5.1 Lagfartsböckernas utseende.
4.6. Fastighetsböcker 1933 till ca 1995 (lagfarter).
4.7. Bouppteckningar 1723 - 1960.
4.8. Lantmäterihandlingar.
4.9. Dagens ägare från Lantmäteriet.

5.0. Boende i hushållet 1658 - 2024

5.1. Mantalslängder Blentarp med Karup 1658 - 1840 och 1941.
5.2. Sveriges dödbok 1800 – 2024 (köp USB).

6.0. Annan dokumentation 1900-talet

7.0. Flygfoton 1947, 1957, 1975

Bilagor kan finnas sist i dokumentet.

0. Hur: Nästa sida innehåller ett blockschema på hur man kan leta efter en släktings hus eller gård. Det är samma tillvägagångssätt om man bara letar efter en *icke* släktings hus men man bör nog ta reda på ägarna och följa dessa fram till idag.
Som släktforskare har man ju fått reda på var släktingarna bor och har säkert följt deras boende med flyttningar till/från olika församlingar.
Några har säkert också en släktgård som funnits i samma område från den tid då Skåne blev svenskt.
Beroende på hur långt man kommit i sin släktforskning går det att starta var man vill i Blockschemat.

Före numreringen av hus och gårdar, omkring 1690 eller något tidigare, blir det svårt att hitta rätt om gården inte hade ett namn vilket förr var rätt vanligt.

Numreringen ändrades inte fram till Enskiftet/Laga skiftet. Nya husnummer lades till efter det sista husnumret.
Vid Enskiftet/Laga skiftet blir normalt vissa gårdar ”utflyttningsskyldiga” till sina nya ägor. Har sett i 3 församlingar att efter skiftet har ett par gårdar fått nya nummer och att det gamla numret fortfarande blir kvar. Vet inte hur normalt detta är. Dessutom blir senare kartor inte uppdaterade som tex Häradsekonomiska kartan (är så för Öved).

Vid Enskiftet/Laga skiftet ges hus och gårdar också ett fastighetsnummer tex om det i Husförhörsböckernas Nr 6 finns 3 gårdsägare/brukare får dessa nummer 6:1, 6:2, 6:3. Har även sett att de numreras 6:2, 6:3, 6:4 där 6:1 utelämnas.
Det är sällan att dessa fastighetsnummer finns inskrivna i husförhörsböckerna där står bara 6.

För att hitta ägaren/köparen av Huset/gården kunde man tidigare hemifrån enkelt läsa ’Fastighetsböckerna’ omfattande åren ca 1933 – ca 1995.
Efter det att GDPR, ’Den allmänna dataskyddsförordningen’ infördes i maj 2018 är inte ’Fastighetsböckerna’ åtkomliga hemma men finns att läsa i Lund eller att begära utdrag ifrån Härnösand via Riksarkivet.

Skifteskartorna med dokumentationen där släktingar nästan alltid finns antecknade med namn är bra att kolla släktforskningen med. Annat som finns med är tex beskrivning av de utflyttningsskyldiga gårdarna ibland också alla gårdarna samt så klart gårdens ägor.

Det finns många direktlänkar till källan. De ser ut så här (Flygfoto Skåne).
Ctrl klicka på texten inom parentesen. Normalt blå, ändrar färg vid klickning.

OBS Nummerna på Blockschemat hänvisar till en annan allmän utredning på min hemsida där kartor inte ingår.
Följ registret i denna utredning om Karup.

Blockschema - ett sätt att hitta Hus och gårdar samt deras ägare eller brukare (Länkarna är klickbara).

1. Min karta idag → Fastighetsnummer (Min Karta Lantmäteriet). Förstora kartan, välj ort, fastighetsgränser på karta eller flygbild. Överst till höger, välj kartlager Under 'Flygbild med gränser' finns nu fastighetsnumret med gränser.

2. Hitta.se / Eniro.se → Idag. Adress och ägare / boende *(kan begära att han/hon inte visas).* (Hitta.se) (Eniro.se) eller bara husen på (Google) måste finnas på datorn.

3. 2026 till ca 1995 från Lantmäteriet
Vem äger fastigheten tex ***Sjöbo Karup 6:16*** → E-leg. Självservice, max 5 sökningar/dygn. (Vem äger fastigheten) + Logga in i E-Tjenst

4. 1995-1933. Fastighetsböcker i Härnösand
Dessa har referens till lagfartsböckerna. → Beställ digitalt utdrag, 4 kr/sida. (Riksarkivet – Beställ uppgifter) Kan även läsas i Lund.

5. 1934 / 1915 Häradsekonomiska kartan Ägare/Brukare finns med. → (Kartrummet SU) Karup = Karta Sjöbo M-län har inte fastighetsnummer men kartnummer. L-län har fastighetsnummer.

Mellankoll av tex ägaren/brukaren

6. 1933-1875. Lagfartsböcker
Sök under Härads*rätterna* → Saknas ovan referens, starta med den senaste före ca 1935. Kolla efter Fastebrev runt 1875. (Arkiv Digital) (Riksarkivet?)

7. Ägare Uppbudsprotokoll till 1875
1871-1703 Skannade domböcker
Sök i häradsrätterna. → Svåra att hitta i, register saknas. Svårlästa. I början invävda i domböckerna. Årtals uppdelade. (TornaArkivDigital)

7.1 Skatteköp 1574-1889 → 1574 till 1773 och från 1789 till 1889

7.2 Bouppteckningar fr. 1617 → Finns inte alla år ca 1617-1875.

Ägare *2022 – ca 1700*

8. Skiftena 1757-1927 → Ägarnas/brukarnas namn finns med (inte alltid).

8.1 1927- 1827 Laga skifte → Laga skifte genomfördes ofta 1820–1860.

8.2 1827-1807 Enskifte → Ibland är Enskifte / Laga skifte sammanslagna.

8.3 1807-1757 Storskifte → Storskifte ofta i slutet av 1700-talet.

9. ca 1700 Arealmätkarta finns? → Äldre kartor som tex arealmätkarta m.fl.

10. 1695-1658 Jordeböcker
11. 1840-1658 Mantalslängder → Husnummer startar ca 1680-1690. 10. Svårt att verifiera om ägaren = hemmansägare, åbo, rusthållare, brukare m.fl. Lättare i mantalslängderna.

12. 1624 Prästrelationerna → 12. Härads/socken sorterade men inga namn.
13. 1651 Decimantboken → 13. För det mesta husnamn och brukare.
14. 1765 L. Gillberg M-län, L-län → 14. Härads/socken sorterade på hustyper.

Brukare/Ägare

15. 1820 Rekognosceringskartan
16. 1865 Topografiska kartan → 1820 "Krigskarta". Husen utritade i fyrkanter. Här finns inga namn. Fel förekommer.

17. 1973 Ekonomiska kartan → Ägare/Brukare finns ***inte***, men fastighetsnummer.

18. 2022 Fornminneskartan
Vad gäller för ®märkningen? → Inga namn men fastighetsgränser. R-märket finns också på 'Min karta'. Betydelse?

19. 1950- ArkivDigital flygfoton → Från ca 1950 flygfoto på bl.a. gården.

20. 1947, 1957, 1975 Flygfoton → Landskapsförändringar förr och nu inkl. gården

21. Annan dokumentation → Gods och Gårdar, Skånes bebyggelse.

Översiktligt

1. Danska tiden 1231, 1530, 1624 och 1651

1231. Kong Valdemars jordebok.

Det finns inget om Karup i Blentarps socken. *(Kung Valdemars Jordebok)*

1530. Dalby klosters intäktsbok 1530 - 1531 *(Dalby kloster sid.72)*

Karup (Karupp) by i Blentarps sn, To, 9v. Det fanns 2 gårdar som betalade arrende.
Anm: To är Torna Härad. 9v refererar till originalbokens sidnumrering.

Boende *Karups* 2 gårdar	Gårdarnas arrende, kodade	Det här betyder koden
- Oluff *Pederssen*	et pd en sk:e mell iiij t:r kwll	et pd = 1 pund (livsmedel)
- Knud Klemitssen	et pd en sk:e mell iiij t:r kwll	mell = mjöl. Kwll = träkol

- en sk:e mell= 1 skeppe mjöl = 23,184 liter. - iiij t:r kwll = 4 tunnor träkol (1 tunna = 147 liter)

1624. Prästrelationerna av Johan Tunel. 1622-08-11 utsände Kristian IV till biskoparna i Danmark och Norge med befallning att låta prästerna i de olika stiften avfatta antikvariska topografiska sockenbeskrivningar. För Blentarp finns ingen beskrivning av byarna men följande kommentar finns i boken:
”Blenterup Sogn anlangende, som och er en megen vjdsat Sogn, om den er, vden Tuiffll, kundschaff hosz Probsten i Torne herredt.”
Modern svensk översättning:
”Vad gäller Blentarp socken, som också är en mycket vidsträckt socken, så finns det utan tvivel upplysningar om den hos prosten i Torna härad.”

1651 Decimanthandboken av Skansjö och Tuvestrand *(DecimantHB)*
I Skåne klassades då gårdarnas storlek som Hela gårdar, Halva gårdar, Fästor (¼ dels gårdar), Bol. (jorddelning, mindre än en halvgård, större än ett gatehus) och Gatehus. Storleken går ej att omvandla till Sveriges klassning i mantal.
Så här betalades tiondet, danska tiden: ⅓ till ärkebiskopen, ⅓ till kyrkan, ⅓ till prästen.
Gårdarna i Karup 1651 är 11 Hela gårdar och 1 Halv Gård. Blentarp är en av de få ställen som saknar namn på gårdsbrukarna. *Det fanns inga självägande gårdar i Karup.*

2. Husnummer från 1697 i Karup

Från sista hälften av 1600-talet blev husen numrerade i alla byarna i en socken. Nummerserien blev 1, 2, 3 osv i varje by men fr.o.m. Enskiftet eller Laga skifta, om det fanns flera gårdar på samma område, blev numreringen 1:1, 1:2 osv. = fastighetsnumret.
Husnummer användes i stort sett överallt men fastighetsnumret sällan i kyrkböckerna.
Gårdsbrukarna i Karup 1697. *(v842461.b2600.s598)*

Gård	Brukare	G
1	Anders Mårtensson Nils Olsson	G G
2	Nils Dufwa Per Svensson	G G
3	Anders Larsson Nils Larsson	G G
4	Cristen Olsson Jöns Larsson Anders Larsson Lasse Andersson Jöns Larsson	G G G G --
5	Måns Larsson Bengta Olsdotter Truls Andersson	G -- --
6	Olof Jönsson	G
7	Måns Persson	G

Gård	Brukare	G
8	Åstrad Jönsson Mårten Jönsson Bengt Nilsson Lars Persson	G -- -- --
9	Cristen Andersson Bengt Nilsson	G G
10	Åstrad Mårtensson Jöns Nilsson	G G
11	Åstrad Olsson	G

G = Gift. -- = Ej gift.

Gh	Gathus	G
	*Nils Månsson	G
	Måns Larsson	G
	*Jöns Kurr	G
	*Jöran Andersson	G
	*Mårten Håkansson	G
	Per Jönsson	G
---	Mats Olsson	--
---	Hanna Per Ols *(Inh)*	--
	*Nils Andersson	G
	Olof Persson	G
	*Anders Persson	G

Notera att för 1698 finns flera nya personnamn i denna kolumn.
** finns både 1697 och 1698.*
Gathusen numrerades 1699 (12-20)

Karups expansion med antal gårdar + gathus för vissa år. Skolan från 1829 ej medräknad.

1530	1651	1697	1705	1744	1765	1820	1826[1]	1843[2]	1864	1915	1973[3]	2025[3]	Anm
2+0	11+0,5	11+10	11+10	12+10	8+9	14+7	13+8	13+8	13+8	22+7	---	---	---

1) Enskiftet. 2) Från husförhörslängden AI:30. 3) Ej räknade.

3. Kartor 1684 - 2026 (Ägare/Brukare/Boende).

De gamla kartorna, ofta med omfattande dokumentation, är till oumbärliga hjälpmedel men det fordras även information från annan dokumentation. Det är väl inte helt omöjligt att det kan finnas delar av gården kvar ända från 1700-talet eller tidigare. Det är så klart också intressant att veta hur landskapet såg ut, om det fanns allmänna vägar eller hur post-distributionen fungerade mm.
Många av kartorna innehåller också namnet på ägarna eller brukarna (åbo, arrendator m.fl.) och vissa kartor gårdens utseende från ovan, andra anger bara en kvadratisk ruta.

3.1 Skåne 1684

Översiktskarta med stads-och bynamn och vägar i landskapet mm. ”Kaarup” finns med.
Buhrman är mest känd som kartograf. Kartorna som han ritade var dels avsedda för krigsmakten, dels för att utgöra underlag för skattelängderna och jordeböckerna. Hösten 1681 fick Buhrman i uppdrag att kartlägga Skåne. ***(Gerhard von Buhrmans karta)***

3.2 Pesten i Karup Blentarp 1712. (Karta Blentarp Pestkyrkogård ej hittad)

Karl XII:s förordning 1711 krävde att pestdöda **inte fick begravas på kyrkogården**, utan på särskilda platser utanför byn. Det innebär att **nästan varje socken** borde ha haft en pestbegravningsplats – men långt ifrån alla är dokumenterade eller bevarade.
Den senaste stora pestepidemin hemsökte Sverige 1710 till 1713. Den kom på våren med en skuta från den estniska staden Pärnu till Stockholm. Våren 1711 kom den till Kullen i Skåne. I juni 1712 nådde farsoten Malmö men då sannolikt via Köpenhamn, där farsoten redan krävt omkring 20 000 dödsoffer. Från Malmö spreds den vidare över Skåne. Redan i oktober 1710 utfärdade landskapets generalguvernör, fältmarskalk Magnus Stenbock, detaljerade föreskrifter om hur pesten skulle motas: vakthållning kring smittade hus och byar, sträng behandling av vanliga smittspridare som tiggare och lösdrivare, för militärens del ständigt byte av kvarter. Skåne blev trots alla mått och steg den, jämte Stockholm, värst drabbade provinsen i hela landet, till stor del beroende på mobiliseringen under det stora nordiska kriget i norra och östra Europa, 1700-1721.
I Blentarps kyrkböcker anger inte prästen dödsorsaken. Koll i dödboken om hur många som dog: (alla)

Döda	1709	1710	1711	1712	1713
Blentarp	25	43	22	48	14
S. Åsum	21	28	10	77	27
Öved	7	9	7	34	14

Ingen Pestkyrkogård har hittats i Blentarp.
Ingen Pestkyrkogård fanns i Södra Åsum
Fanns Pestkyrkogård i Öved men inte använd.

I Blentarp begravdes alla på kyrkogården. Från Södra Åsums kyrkbok för döda går det att utläsa att bara några få begravdes på kyrkogården, andra på gamla kyrkogården, på åkern, på Per Nils Gård Nr 15, på/vid gården, i hagen, på Sören Hans hage Nr 10 och på något ställe till (55 dog av pesten).

3.3 Postvägar i Skåne 1750 *från Meddelande Postmuseum nr 43 via leinys .se*

Översiktskarta som visar postvägar och postställen. Blentarp är inte utsatt.
(https://leinys.se/slakt/utredningar/postvagar1750.pdf)

3.4 Malmöhus län 1765 *(Lorents Gillberg) (Ej skannad, finns att köpa på nätet)*

Här anges att Karup består av 1 utfrälse gård tillhörande Sövdeborg, 7 insockne frälse gårdar tillhörande Åkarp och Simontorp samt 9 gathus.
För Blentarp och Karup anges att: *”Dessa 2:ne Byar hafwa skarp och sandig åker, godt höbol med någon hög- och furskog samt torfjod.”*
"Dessa två byar har mager och sandig åkermark, bra ängsmark för hö, samt en del hög skog och tallskog och dessutom torvjord."

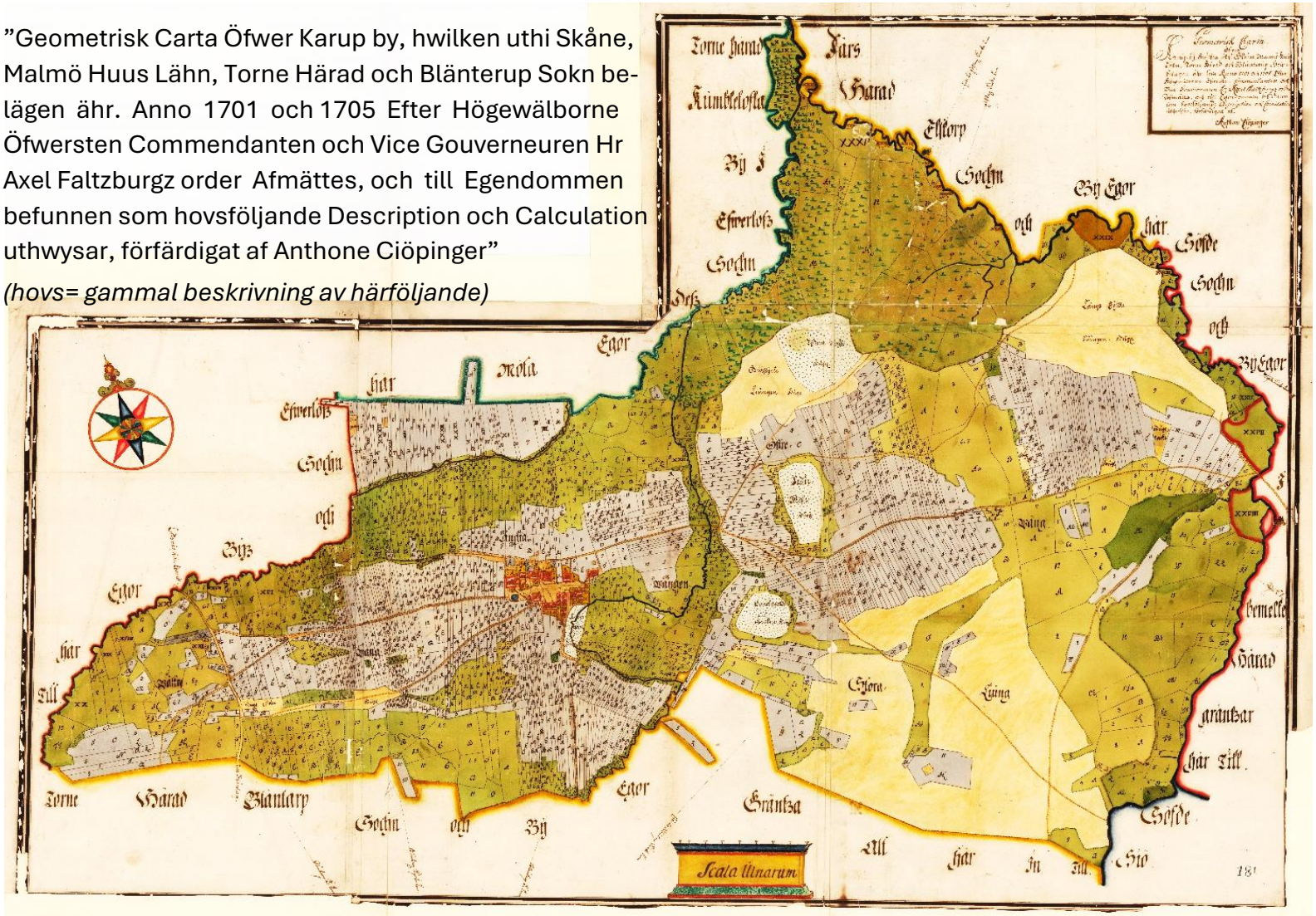
3.5. Historiska kartor över Karup 1705 - 1826 (detaljkartor)

3.5.1 ***Äldre kartor*** före skifteskartorna, Karup 1705 med 11 gårdar, 10 gathus. *(Karup1705)*

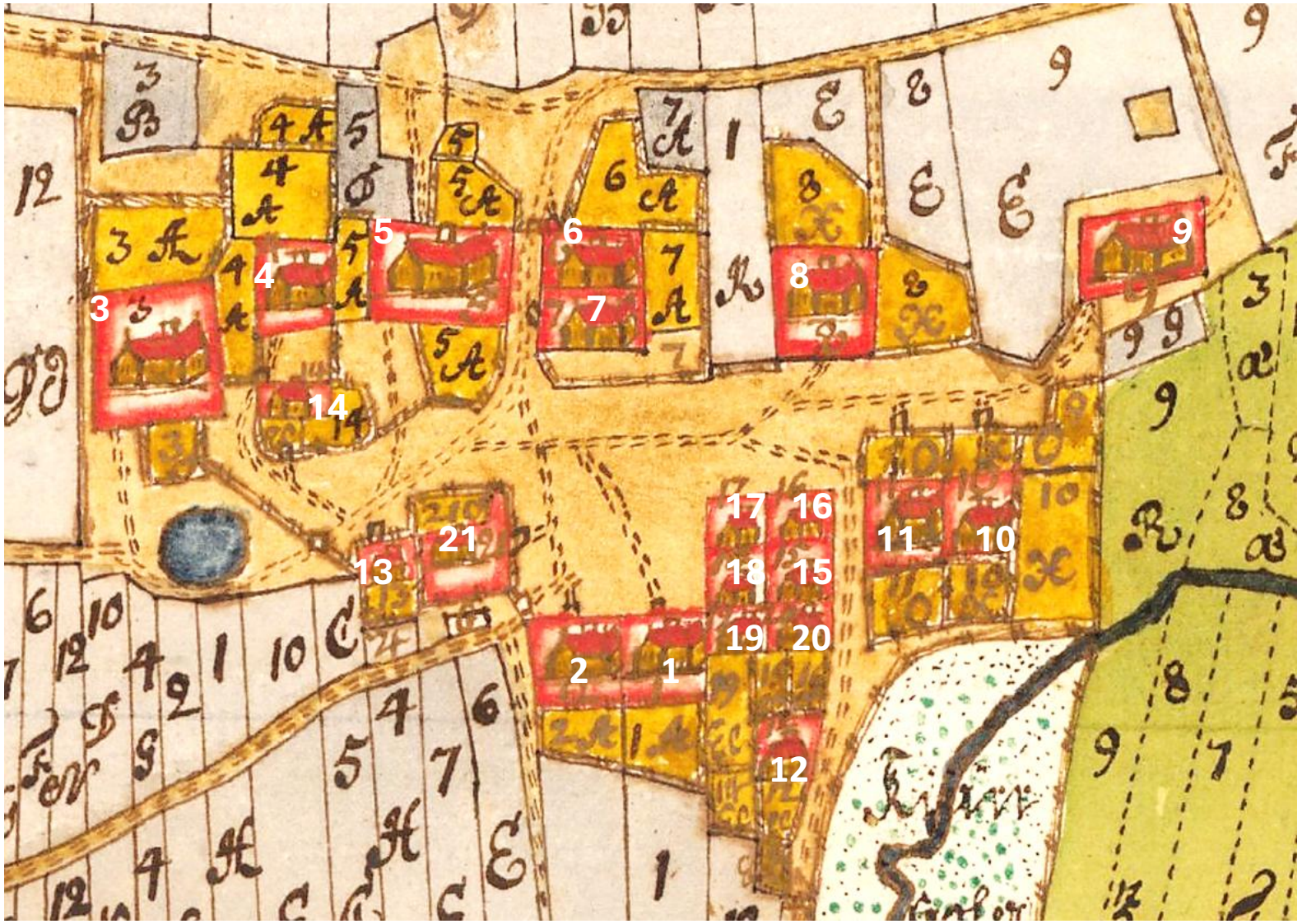
Hela Karup med en detaljkarta, nästa sida, över byn med 21 hus. Geometrisk avmätning.

”Geometrisk Carta Öfwer Karup by, hwilken uthi Skåne, Malmö Huus Lähn, Torne Härad och Blänterup Sokn belägen ähr. Anno 1701 och 1705 Efter Högewälborne Öfwersten Commendanten och Vice Gouverneuren Hr Axel Faltzburgz order Afmättes, och till Egendommen befunnen som hovsföljande Description och Calculation uthwysar, förfärdigat af Anthone Ciöpinger”

(hovs= gammal beskrivning av härföljande)

3.5.1 Forts.....Karup med en detaljkarta 1705 över byn (Obs. med boende 1697 när husen fick Nr)

Gårdarnas numrering från 1705 till 1 - 11, *Gathusen till Nr 12 – 21. 1697 var inte gathusen numrerade men1699*

Boende i Karup 1697

1. Anders Mårtensson
   Nils Olsson
2. Nils Dufwa
   Per Svensson
3. Anders Larsson
   Nils Larsson
4. Cristen Olsson
   Jöns Larsson
   Anders Larsson
   Lasse Andersson
   Jöns Larsson
5. Måns Larsson
   Bengta Olsdotter
   Truls Andersson
6. Olof Jönsson
7. Måns Persson
8. Åstrad Jönsson
   Mårten Jönsson
   Bengt Nilsson
   Lars Persson
9. Cristen Andersson
   Bengt Nilsson
10. Åstrad Mårtensson
    Jöns Nilsson
11. Åstrad Olsson

G Nils Månsson
Måns Larsson

A Jöns Kurr
Jöran Andersson

T Mårten Håkansson
Per Jönsson

H Mats Olsson
- Hanna Per Ols (Inh)

U Nils Andersson
Olof Persson

S Anders Persson

3.5.2 *Skifteskartorna ≥ 1757*

Om du släktforskar kan denna kollas med ägarnamnen i skifteskartorna.
Efter Enskifte eller Laga skifte får de nya ägorna ett nytt R.N:r. Var de gårdar som fick utflyttningsskyldighet placerades visas först på en senare karta.
Man hade normalt 5 år på sig att flytta gården.

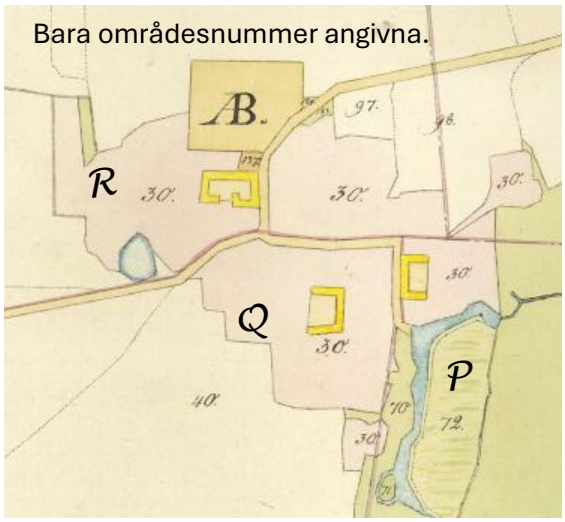
a. *Storskifte:* 1757 - 1827, normalt sista halvan av 1700-talet, Karup ej genomfört.
b. *Enskifte:* 1803 - 1827, ibland samordnades enskiftet med Laga skiftet. Genomfördes för Karup 1826. Se 3.5.3.
c. *Laga skifte:* 1827 - 1928, de allra flesta mellan 1830-1860, Karup by finns ej med.
d. *Beskrivning av skiftena:*

Storskifte med kartor genomfördes mellan 1757 och 1827. Åker och ängar sammanfördes till mindre enheter. Gemensamt ägd mark delades upp mellan brukarna. Byarna blev kvar oförändrade. Storskifteskartan täcker bara inmarken, den odlingsbara marken. Utmarken, som inte finns med på kartorna användes som betesmark men var även en viktig resurs för byinvånarna. Här kunde de hämta bränsle och virke, utvinna torv men även göra tjära, träkol och andra skogsbaserade produkter.
Alla som ägde eller var brukare av gården finns noterade.

Enskifte med kartor genomfördes mellan 1803 och 1827. Brukarnas marker skulle samlas i en enhet, skifte, vilket innebar att några fick lämna bytomten och flytta eller uppföra en ny gård på den tilldelade marken. Andra fick stanna kvar på sin bytomt. Enskiftet tillkom efter Rutger Mackleans radikala skifte av Svaneholm 1783–87 där gårdarna flyttades ut från byarna och placerades enskilt i landskapet så som det fortfarande ser ut i Skåne. Enskiftet innebar i regel att även utmarken ingick och fördelades mellan gårdarna. En mindre del av utmarken bevarades till allmänning. I många byar blev endast ett fåtal gårdar kvar, några byar försvann helt, gårdarna flyttades ut till de nya ägorna. Om fastighetsnummer se Laga skifte. Lite blandat om både ägarnamn och brukarens namn finns med. Ibland utfördes Enskifte, Laga skifte tillsammans 1827.

Laga skifte ersatte tidigare skiften och genomfördes mellan 1827 och 1927 och innebar att marken maximalt fick innehålla tre enheter, skiften. Några fick ”utflyttningsskyldighet” dvs. gården flyttades från byn till de nya ägorna, andra fick stanna kvar på sin gård på bytomten. I många byar blev endast ett fåtal gårdar kvar, några byar försvann nästan helt. Kartan visar gårdens ägor och placering men inte för de utflyttningsskyldiga eftersom man hade ca 5 år på sig att flytta gården till de nya ägorna. Det finns en omfattande handskriven dokumentation som innehåller bl.a. fastighetsnummer, ägarnas/brukarnas namn, beskrivning av de gårdar som blev tvungna att flyttas. Ibland finns en beskrivning på alla gårdarna. Flytten fick bönderna i byn sköta själv, man fick ett bidrag av häradet. På de gamla gårdarnas plats kunde det ibland byggas gatuhus. Fastighetsbeteckningarna (t.ex. 11:4) som anges i Laga skifte blir nästan utan undantag förändrade genom arvsskiften, avstyckningar mm (t.ex. till 11:8) och är därför svåra att hitta om man inte är ägare. De finns i lagfartsböckerna, inte alltid från 1875, och fastighetsböckerna.

3.5.3 Enskiftet Karups by 1826 (Karups by 1826)

Bara 3 gårdar är synliga på kartan dvs de som fick bo kvar i byn. Alla övriga fick flytta ut dvs flytta gården till de nya ägorna. Man hade 5 år på sig att flytta gården. Det är svårt att hitta en detaljkarta där gårdarna är inritade.
Det kan finnas avstyckningar på någon av ägorna och då finns ofta den flyttade gårdens plats inritad Alternativet är 1915 års Häradsekonomiska karta. Se under 3.6.3
Gathusen Nr 16, 17, 20 ej medtagna i Enskiftet.
AB = Område avsatt för Skola och Lertäkt

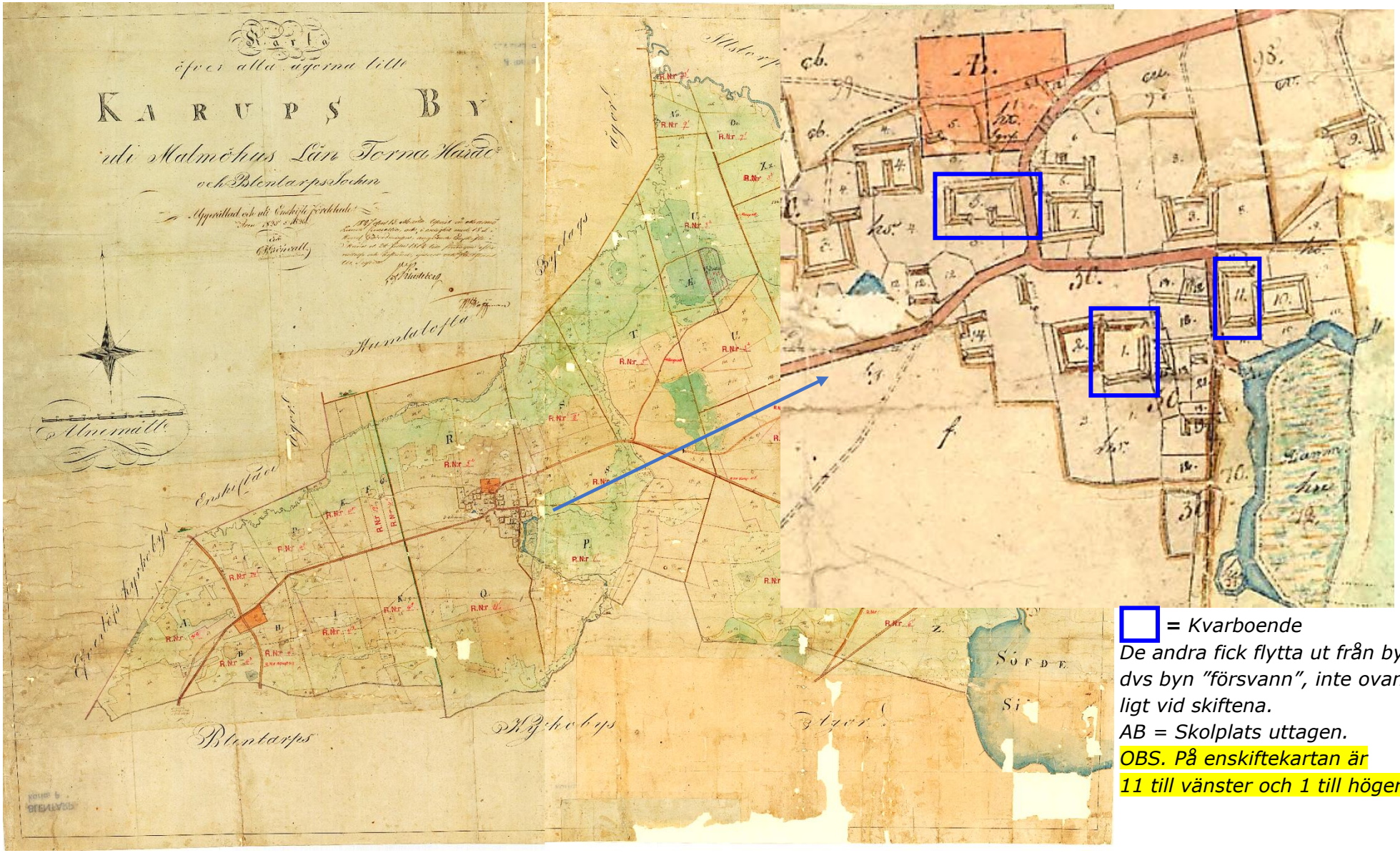
Under 3.5.3b finns arbetskartan för skiftet. (Arbetskartan). Denna med en 36 sidig beskrivning där de boende har godkänt enskiftet med sina namnteckningar. Det fanns 13 gårdar samt 8 gathus.

3.5.3a Boende på gårdar och gathus

Omr.	Gård	Mtl.	Frälsegård	Äg	Brukare	Skyldighet	Anm
A	4:2	3/16	Insockne		Inspektor H. Nilsson	Utflyttar fr. Bytomt	Nya ägor
B	4:3	1/12	Gathus 13	X	Hindrik Andersson	Utflyttar fr. Bytomt	Nya ägor
C	14:1	1/8	Insockne		Lars Andersson	Utflyttar	Nya ägor
Cc	-	-	Torvskifte		C, D, E, F, G, H,	Väg till skiftet ingår	
D	4:4	3/16	Insockne		Anders Olsson	Utflyttar fr. Bytomt	Nya ägor
E	4:5	3/16	Insockne		Jacob Åstradsson	Utflyttar fr. Bytomt	Nya ägor
F	19:1	1/8	Insockne		Mickel Jeppsson	Utfl. fr. Gam. Bohlstaden	Nya ägor
G	4:6	1/12	Insockne		Nils Rasmusson	Utflyttar fr. Bytomt	Nya ägor
H	4:7	1/12	Gathus 12	X	Ola Jönsson	Utflyttar fr. Bytomt	Nya ägor
I	4:8	13/48	Gathus 15	X	Smeden Borgström	Utflyttar fr. Bytomt	Nya ägor
K	4:9	1/6	Gathus 18, 21		Mårten Persson	Utflyttar fr. Bytomt	Nya ägor
K	23:1	----	Kyrkoäng		Blentarps Kyrka	Ingen Ändring	
De övriga ägorna till denna by och insockne frälse hemman Nr 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9 och 10 samt utsockne hemman Nr 5 och 11, tillsammans nio hela oförmedlade hemman alla tillhöriga Över Kammar Herren och Commendeuren Högvälborne Greve Herr E. Piper, blev efter arealen i Enskifte fördelad till varje hemmans nummer på sätt anteckнat finns i följande:							
L	2:1	1	Insockne		L.b. Lars Nilsson	Utfl. fr. Bohlstaden i Byn	Nya ägor
M+Z	6:1	1/2	Insockne		Mårten Persson	Utflyttar fr. Bytomt	Nya ägor
N Nn	9:1	1	Insockne		Nils Mårtensson	Utflyttar fr. Bytomt	2 skiften Ängsskiftet
O	7:1	1	Insockne		Per Jeppsson	Utflyttar fr. Bytomt	2 skiften Ängsskiftet
P	1:1	1	Insockne		Måns Nilsson	Kvarbor i Byen	Ny ägor
Q	11:1	1/2	Insockne		Jöns Carlsson	Kvarbor i Byen	Ny ägor
R	5:2	1/2	Utsockne		Jöns Nilsson	Kvarbor i Byen	Ny ägor
S	8:1	1	Insockne		Per Jönsson	Utflyttar fr. Bytomt	Nya ägor
T	5:2	1/2	Utsockne		Ola Håkansson	Utflyttar fr. Bytomt	Nya ägor
U	3:2	1/2	Insockne		Ola Nilsson	Utflyttar fr. Bytomt	Nya ägor
W	10:1	1/2	Insockne		Anders Carlsson	Utflyttar fr. Bytomt	Nya ägor
X Xx	3:3	1/2	Insockne		Sven Jönsson	Utflyttar fr. Bytomt	2 skiften Ängsskifte
Y	---	---	----		Rotetorp	Är ett Soldattorp	----
Æ	----	----	----		Samfäld Torvmosse	----	-----
----	----	----	Landsvägen och Prästvägen mot Slimminge				-----
AB	----	----	Skolhusplan och Lertäkt norr intill Bytomterna				-----

OBS. På 1705 års karta och arbetskartan från 1826 är Nr 1 till vänster och Nr 11 till höger om vägen.
På den renritade kartan och tillhörande beskrivning är område Q= 11:1 till vänster och P= 1:1 till höger om vägen.
På ’P’ med Nr 1:1 bor Måns Nilsson och på ’Q’ med Nr 11:1 bor Jöns Carlsson.
I Mantalslängden och Husförhörslängden bor Måns Nilsson på Nr 1 och Anders Carlsson på Nr 11.

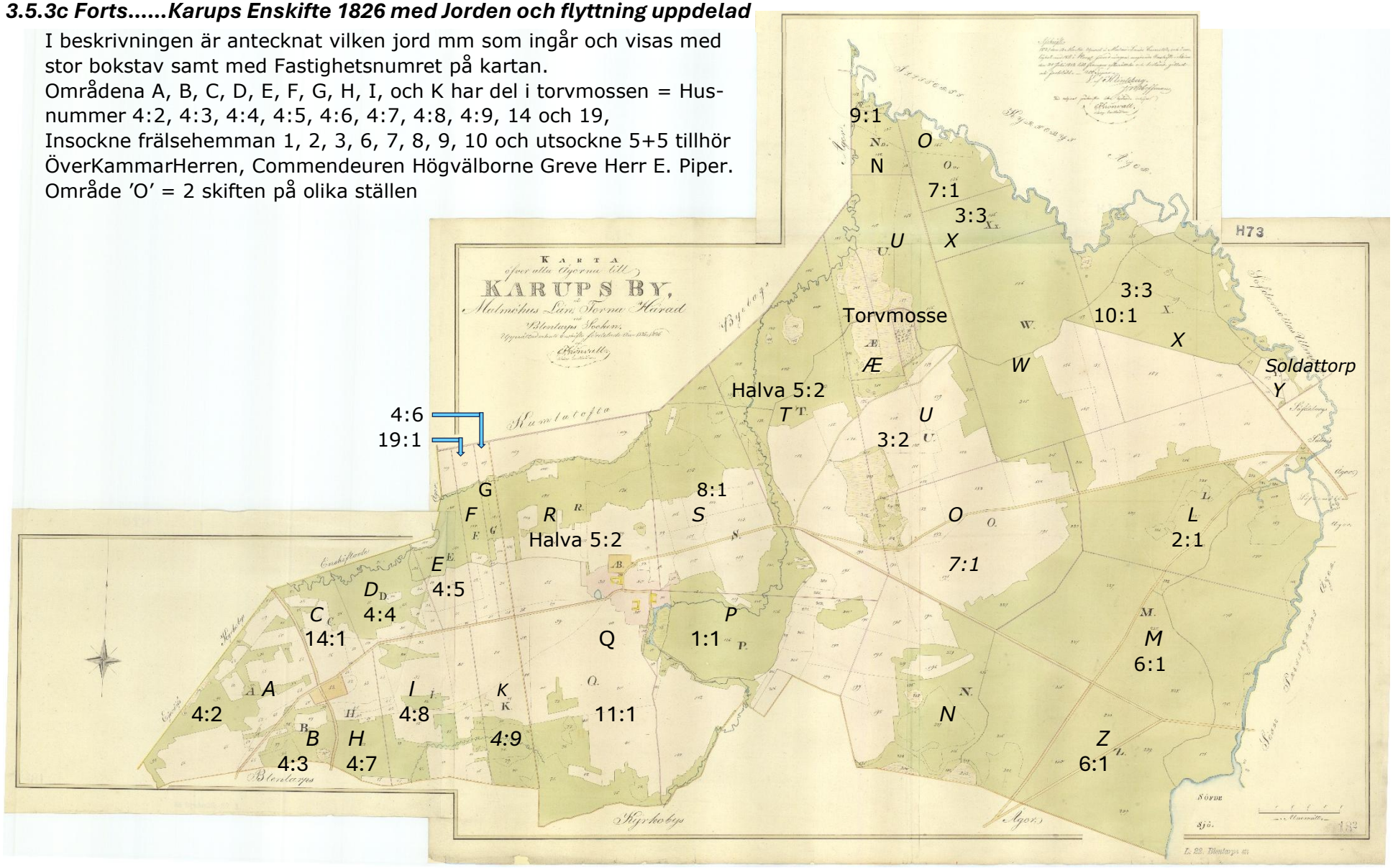
3.5.3b Forts.....Karups Enskifte 1826 med arbetskartan *(EnskifteBeskrivning)*

= *Kvarboende*
De andra fick flytta ut från byn, dvs byn ”försvann”, inte ovanligt vid skiftena.
AB = Skolplats uttagen.
OBS. På enskiftekartan är 11 till vänster och 1 till höger.

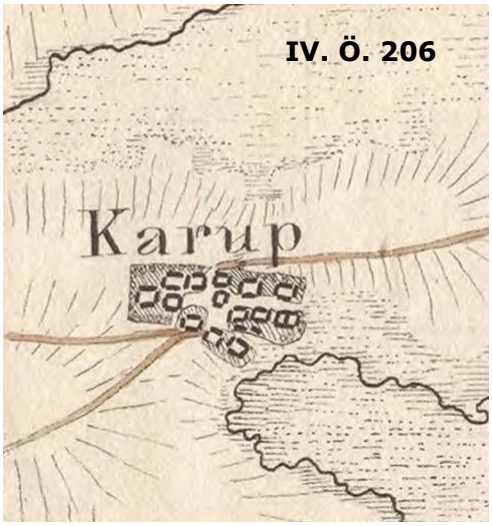
3.5.3c Forts.....Karups Enskifte 1826 med Jorden och flyttning uppdelad

I beskrivningen är antecknat vilken jord mm som ingår och visas med stor bokstav samt med Fastighetsnumret på kartan.
Områdena A, B, C, D, E, F, G, H, I, och K har del i torvmossen = Husnummer 4:2, 4:3, 4:4, 4:5, 4:6, 4:7, 4:8, 4:9, 14 och 19,
Insockne frälsehemman 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10 och utsockne 5+5 tillhör ÖverKammarHerren, Commendeuren Högvälborne Greve Herr E. Piper.
Område ’O’ = 2 skiften på olika ställen

3.6 Nyare kartor över Karup 1820 - 2026

3.6.1 Skånska Rekognosceringskartan 1820 från Riksarkivet över Karup

(Karta/beskrivning)

Mycket detaljerad militär topografisk översiktskarta som tex visar gårdarna som kringbyggda gårdar eller ”gatehus”, svarta, en länga. Husen är inte alltid rätt placerade och det kan saknas hus. Karup var på den här tiden en stor by med 21 gårdar och 7 ”gatehus”. Den topografiska beskrivningarna liksom kartan är gjorda av Fältmätningsbrigaden (Armén).
Karup *(Karta Karup 1820)*. Beskrivning *(Blentarp1820)*.
Denna består av för Torna härad:
- Vattendrag (sid. 2).
- Vägar (sid. 2).
- Jordmån, Skogen, Kärr, m:m (sid. 3).
- Folkmängd, Utsäde, Boskap (sid. 5).
- Förteckning av alla hus i Torna härad (sid. 9).

Det fanns 16 gårdar och 9 Gathus i Karup.

3.6.2 Topografiska kartan 1864 över Karup

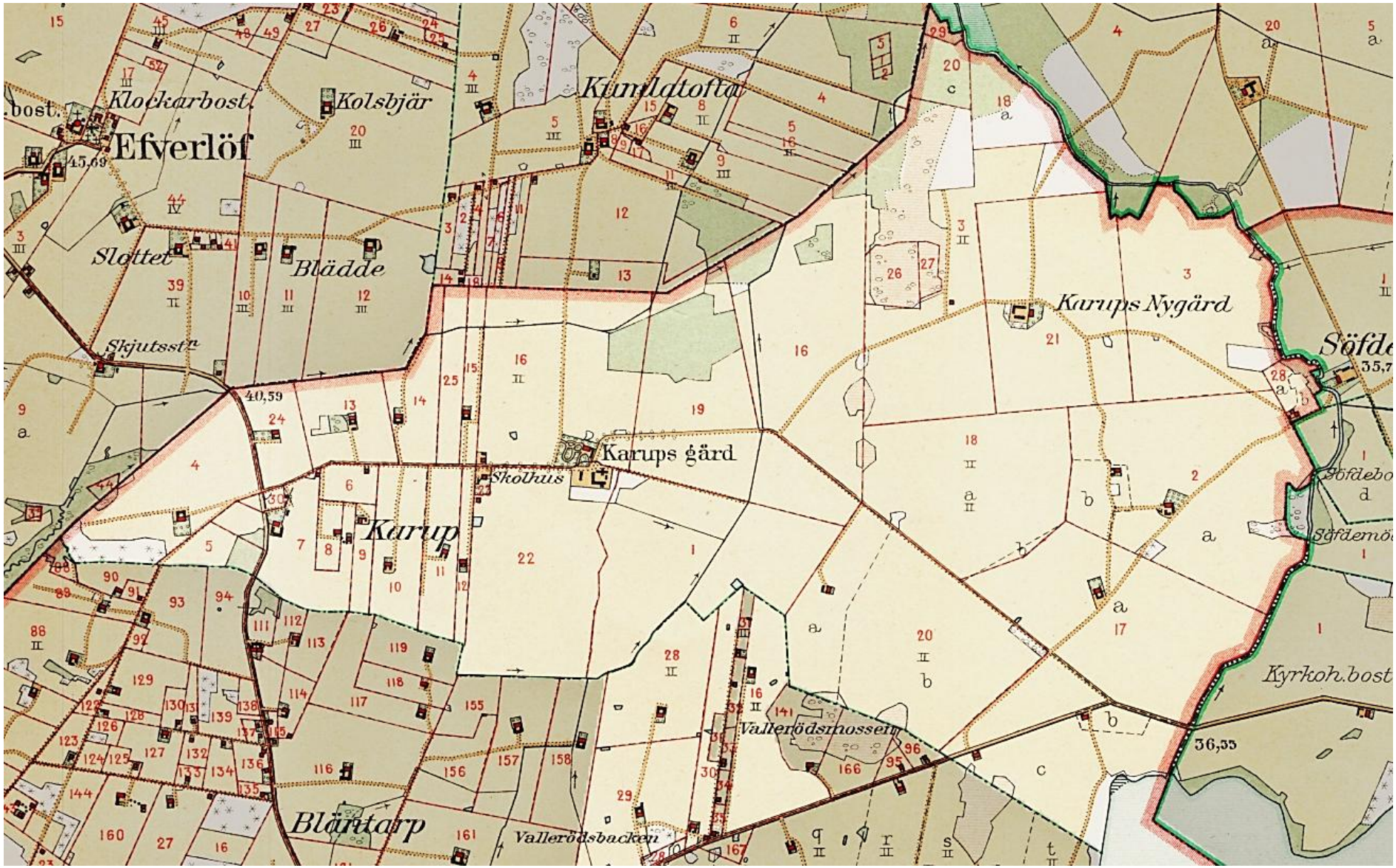
Beskriver landskapet med höjdförhållanden kommunikation, bebyggelse och översiktlig markanvändning samt de hus som fanns vid kartans datering. Kartan har uppdaterats ett flertal gånger även in på 1900-talet. Från Mantalslängden 1865 fanns 21 hus i Karup, varav 13 brukningsdelar (dvs gårdar Nr 1-11 + 14 + 19) samt 6 Gatehus (Nr 12-13 + 15-16 + 18 + 21)
Hus 17 saknas. Hus 20 är inte definierat.
I Hfl finns även Karapshus och skolan.

Här finns en högupplöst karta från 1864.
(Karup 1865 Ystad-delen).

3.6.3 Häradsekonomiska kartan 1915 över Karup

Baseras på laga skifteskartorna där beskrivningen 1915 innehåller namnet på ägarna-brukarna av jordbruksfastigheten och andra hus på samma fastighet men den är inte lika säker då den baseras på jordbruksområdet dvs. inte t.ex. 11:4 utan bara som 11.
Notera att numret med stora siffror på dessa kartor **INTE** är husnumret utan ett referens-nummer till en medföljande dokumentation där ägarens men också arrendatorernas namn finns med. Små siffror som finns på vissa kartor refererar till jordbruksnumret.
Man får reda på via kartnumret vem som bor i gården eller huset och kan sen kolla med Fastig-hetsboken vilket fastighetsnummer det är. Finns på Riksarkivet *(Torna Härad) ACS i Lund?*
Notera att i Lagfartsböckerna är registret upplagt på bynamnen dvs sök på Karup och sedan Gårdsnummer eller husnummer.

3.6.3a Häradsekonomiska kartan 1915 över Karup. (*Ljusa delen) Boende på ljusa delen nästa sida.*

Forts….3.6.3b Boende Häradsekonomiska kartan 1915 över Karup.

Knr = Kartnr. Fnr = Fastighetsnummer. Mtl = Mantal dvs gårdens skattekraft

Knr	Fnr	Mtl	Namn	Särskilda anteckningar	
1	1	1	Äg. A. Pipers sterbhus		
2 2a	2	1	Äg. A. Pipers sterbhus Arr. Ludvig Haker Arr. Per Persson		
3	3	5/8	Äg. A. Pipers sterbhus		
4	4	3/16	Äg. Johan Jönson		
5	4 -	1/16 -	……. Nr 13 2/3 gathus		
6	4 -	5/192 -	…….. Nr 15 gathus ca 0,12 har	Brukas under Blentarp Nr 93 äg. Jöns Nord Brukas under Karup 24 äg. Ola Nilsson	
7	4 4 4 - -	11/366 1/18 - - -	Äg. Mårten Olsson ” … ” …. ” Nr 12 gathus ” Nr 13 Gathus	Härunder brukas Nr 94 Blentarp och Karup Nr 4 äg. Anders Nilsson med en avsöndring av ca 0,057 har	
8	4	57/2880	Äg. Karl Jensson		
9	4	22/576	Äg. Nils Jönsson		
10	4	11/96	Äg. Ola Nilsson		
11	4 -	10/168 -	Äg. Per Andersson ” Nr 18 och Nr 21 4/7 gathus		
12	4 -	1/42	Äg. Olaus Jönsson ”	Härunder brukas Karup nr 29 arrendator Olaus Jönsson	
13	4	3/16	Äg. Ola Larsson		
14	4	3/16	Äg. Per Jönsson		
15	4 -	1/24	Äg. Nils Hansson ”	Härunder brukas Karup Nr 25	
16	5	1	Karups gård Äg. A. Pipers Sterbhus Arr. Nils Henningsson	Tillhör Sövdeborg. Härunder brukas Karup Nr 1, 19, 20b, 22. Karups by Samfäld lertäkt 0.02468 har	
17 17a 17 b 17c	6	1/2	Äg. A. Pipers Sterbhus Arr. Nils Persson Arr. Sven Lundin Arr. Anders Larsson	Tillhör Sövdeborg.	
18b 18a	7	½	Äg. A. Pipers Sterbhus Arr. Nils Persson Arr. August Nilsson	Tillhör Sövdeborg. 18a = Karups Nygård se Nr 21	
19	8	5/8	Äg. A. Pipers Sterbhus Arr. Nils Henningsson	Tillhör Sövdeborg.	
20b 20a 20c	9	1	Äg. A. Pipers Sterbhus Arr. Nils Henningsson Arr. Per Jönsson Arr. August Nilsson	Tillhör Sövdeborg. 20b = Karups Nygård se Nr 16 20c = Karups Nygård se Nr 21	
21	10	5/8	Arr. Agust Nilsson	Kallas Karups Nygård?	
22	11	1/2	Äg. A. Pipers Sterbhus Arr. Nils Henningsson		
23	11	-	Äg. Blentarps kommun		
24	14	1/8	Äg. Ola Nilsson		
25	19	1/8	Äg. Nils Hansson	Brukas av Karup Nr 15	
26	1-3 5-11	Torv-mosse	Äg. A. Pipers Sterbhus Arr. August Nilsson	Tillhör Sövdeborg Brukas av Karup Nr 21, Karups Nygård	
27	4,14,19		Skiftad samfällighet	Karup Nr 1, 14, 19 äger hälften	
28a			Arr. Lars Nilsson Arr. Anders Pålsson Vellander	Tillhör Sövdeborg. F.d. soldattorp	
29			Arr. Olaus Jönsson	Tillhör Blentarps kyrka	
30			Arr. Mårten Olsson. Grustag	Samfäld till Karups by	

3.6.4 Ekonomiska kartan 1973.

Fastighetsnummer finns för tex landsbygden men inte för tätorter och ägare, boende hittas via fastighetsnumret tex ***Sjöbo Karup 14:1***

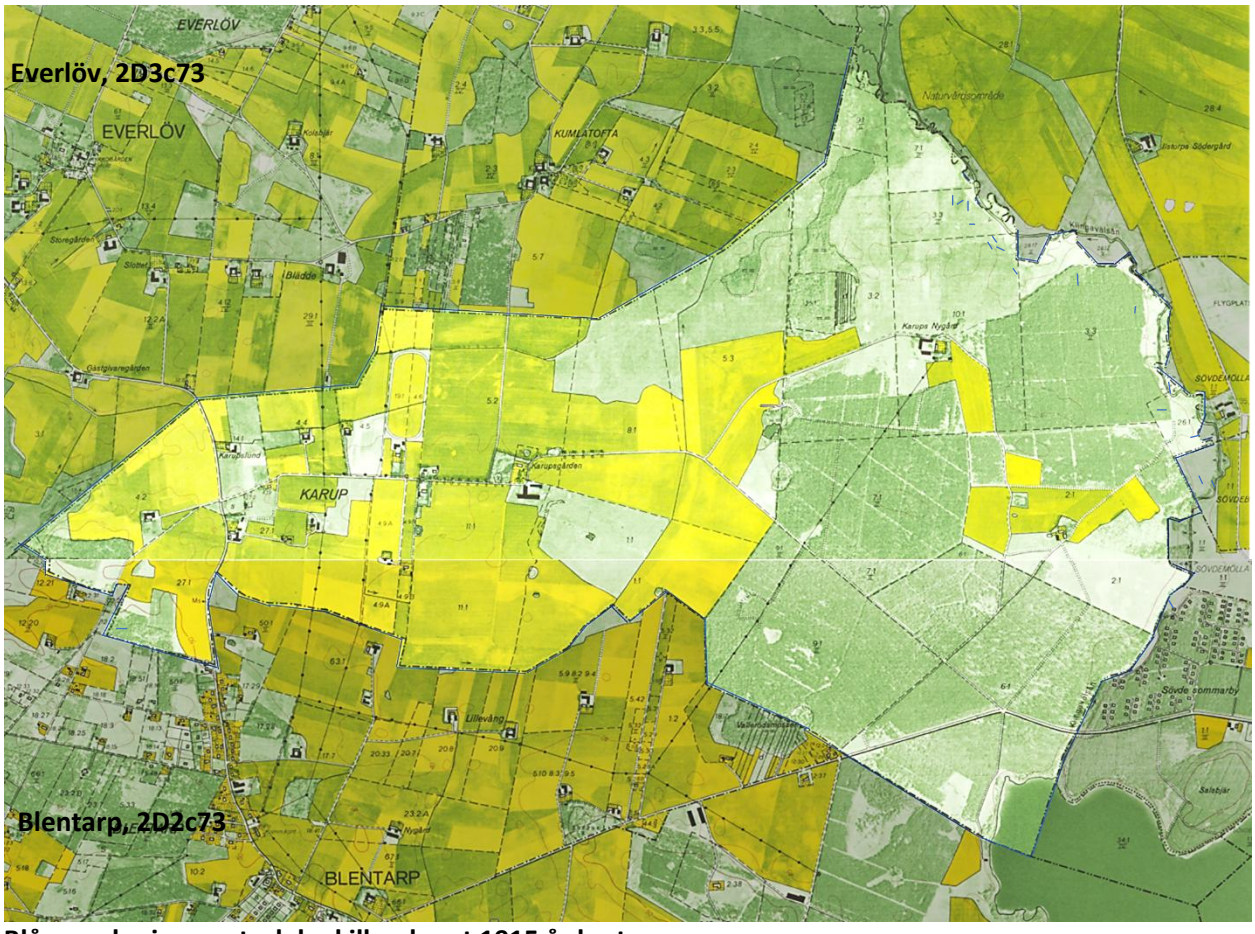
Baseras på flygfotografier. Den är en registerkarta som redovisar fastigheterna och register-beteckningarna med stor noggrannhet. Bostadsbyggnader, tomt och trädgård samt åker-mark, dikning och brukningsvägar inom odlingsområdena, visas detaljerat.

Även Riksantikvarieämbetets fältinventering av fornminnen kan finns med. Kartan innehåller också ett stort antal ortnamn. Kartan har fyra tryckfärger; grön fotobild, gul åkeryta, all ritad kartbild och text i svart samt bruna höjdkurvor och raster för sankmarken. Sjöytor avbildas med grön färg. Finns att ladda ner från Lantmäteriet.

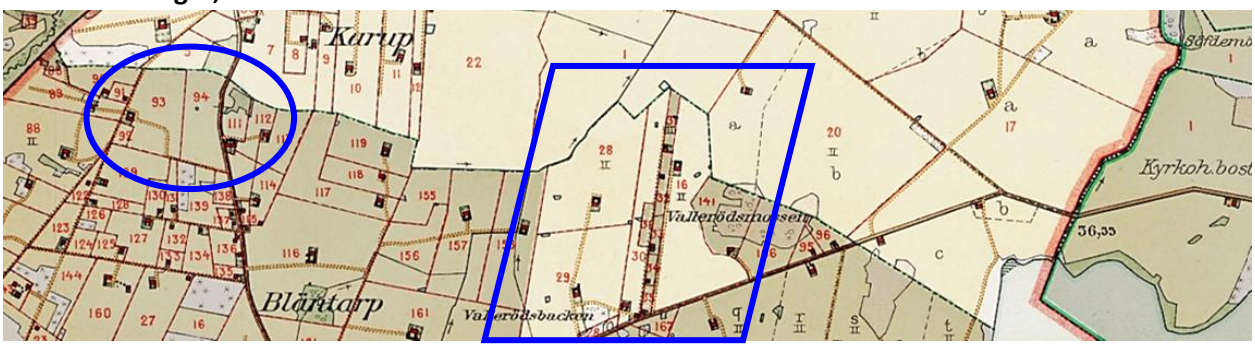
Välj: Rikets allmänna kartverks arkiv, Kartserie: Ekonomiska kartan, Skåne län och bladen nedan. (*Everlöv, 2D3c73*) (*Blentarp, 2D2c73*)

Alternativt klicka på respektive länk ovan så laddas kartan ner på din dator.

Karup 1973 utklippt från 2 sammanslagna kartor från Blentarp, 2D2c73 och Everlöv, 2D3c73. Den ljusa delen är Karup som nu är någog mindre än på 1915 års karta.

Blåa markeringar, storleksskillnad mot 1915 år karta

3.7. Dagens kartor 2026

3.7.1. Min karta från Lantmäteriet (fastighetsnummer och plats)**.**
I Min karta kan du titta på detaljerade kartor och flygbilder över hela landet och söka på platser, adresser och fastigheter. Det går att spara eller skriva ut en PDF i valfri skala. (*https://minkarta.lantmateriet.se*). I söklisten skriv Karup.

Klicka på symbolen längst upp till höger och välj ’Fastighetsgränser och Karta’ Ej helt lätt att sök i.

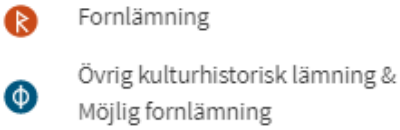

3.7.2. Kartor för adresser och boende *(eniro.se, hitta.se)*
Länk till Eniro men det finns flera andra kartor som visar samma information.
(Kartor, vägbeskrivningar, flygfoton, sjökort & mycket mer på eniro.se) Kommer direkt till Karup.

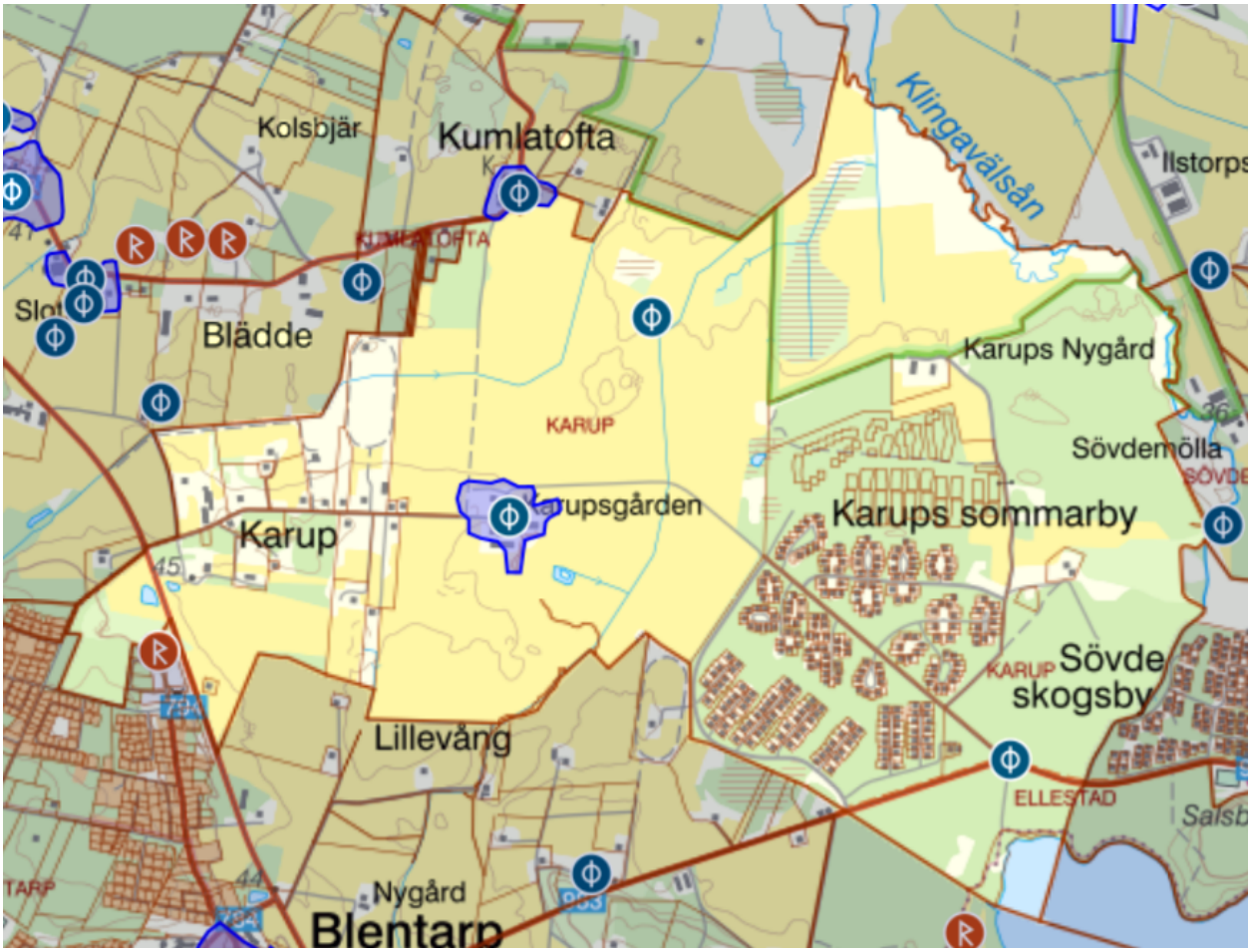
Finns det inte personer på alla adresser har de begärt att bli borttagna från visningen. Detta gäller för alla liknande sidor.

3.7.3. Karta för fornminnen från RAA
Här finns allt registrerats som tex finns inom Karup i Blentarps församling.
(*Fornsök (raa.se)* Lite klurig sökning! Sök under ”Geografiskt Område.”

Fyll i Blentarp, OBS Klicka på ’Enter’ och sedan sök så visas bl.a. Blentarp. Leta upp Karup mot höger.

RAA’s karta över Karup, ljusa delen med noteringar om fornlämningar.

Forts.....*3.7.3. Karta för fornminnen från RAA*

Kulturmiljölagen (KML)
2 Kap. **1 §** Genom kulturmiljölagen anger samhället grundläggande bestämmelser till skydd för viktiga delar av kulturarvet. Lagen innehåller bland annat bestämmelser för skydd av värdefulla byggnader liksom fornlämningar, fornfynd, kyrkliga kulturminnen och vissa kulturföremål.

Fornlämningar är följande lämningar efter människors verksamhet under forna tider, före 1850, som har tillkommit genom äldre tiders bruk och som är varaktigt övergivna:

1. gravar, gravbyggnader och gravfält samt kyrkogårdar och andra begravningsplatser,
2. resta stenar samt stenar och bergytor med inskrifter, symboler, märken och bilder samt andra ristningar eller målningar,
3. kors och minnesvårdar,
4. samlingsplatser för rättskipning, kult, handel och andra allmänna ändamål,
5. lämningar av bostäder, boplatser och arbetsplatser samt kulturlager som uppkommit vid bruket av sådana bostäder eller platser, liksom lämningar efter arbetsliv och näringsfång,
6. ruiner av borgar, slott, kloster, kyrkobyggnader och försvarsanläggningar samt av andra byggnader och byggnadsverk,
7. färdvägar och broar, hamnanläggningar, vårdkasar, vägmärken, sjömärken och likartade anläggningar för samfärdsel samt gränsmärken och labyrinter, och
8. fartygslämningar.

2 Kap. **6 §** Det är förbjudet att utan tillstånd enligt detta kapitel rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning.
Ansvarig är fastighetsägaren, tillstånd ger Länsstyrelsen.

4. Fastighetsägare / Brukare från 1231 – 2026. (bl.a. uppbud, fastebrev, lagfarter mm)

Frågan är om man vill få reda på vem som bodde där eller vem som ägde gården, huset eller jorden. Förr på de stora godsens tid kunde dessa äga hela byar. Kyrkan var också en stor jordägare liksom kronan. De som brukade jorden kallades tex ’Åbo’ som i Skåne avser en ärftlig besittningsrätt så länge de betalade det årliga arrendet och underhöll gården enligt avtalet. Gårdarna benämndes efter vem skatten betalades till. Brukarnas titel varierade också med tid och ägare.
”Skattegård” var självägande som betalade skatt till kronan (staten), Åbo, hemmansägare.
”Kronogård” ägdes av kronan (staten), betalade skatt till kronan, Åbo, men även rusthållare.
”Frälsegård” adligt ägande, betalade skatt till adeln, Insockne i samma socken som adelsgården.
Utsockne i annan socken än adelsgården.
”Kyrkojord = jordegendom” ägdes av ’kyrkan’, betalade skatt till kyrkan, Åbo, kyrkobonde.
Det finns ett antal varianter av angivna ”gårdar” beroende på vilken tidsperiod det var.
”Torp”, samma ägare som ovan, betalade med dagsverken, besittningsrätt 10 år eller längre.
”Gatehus”, samma ägare som ovan, ev. jord samma ägare, betalade ofta med dagsverken.

Sammanställning för att snabbt hitta vad man letar efter, gäller för Karup.
Torna och Bara häradsrätt har följande serier för lagfarter mm:

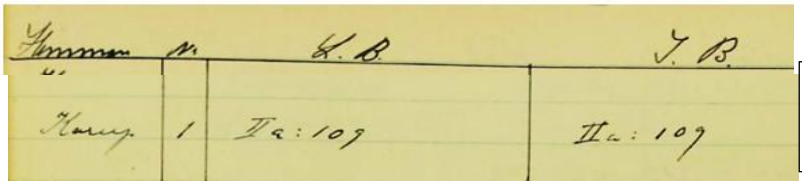
Serie	**Innehåll**	**Tidsomfång**	**Var**
AIIa	Uppbuds- och lagfartsprotokoll	**1749 – 1875**	ACS Lund. *(Uppbud)*
	Lagfartsregister	**1709 – 1875**	Skall finnas på ACS, ej hittat.
Torna	Lagfartsböcker (Karup)	**1875 – 1933**	*(Riksarkivet 1875-1933) (ArkivDigitan 1875-1933)*
CIII:1	Register Lagfartsböcker	**1875 – 1933**	Karup *(Register CIII:1)*
Torna	Fastighetsböcker (Karup)	**1933 – 2008**	Beställ hos Riksarkivet *(Hem eller till ACS)*

Torna Härads Lagfartsböcker 1875 fram till 1940-talet

Finns under: Inskrivningsdomaren i Torna och Bara domsaga *(Torna-Bara)*

Vol.	Årtal	Ort	Nr	Vol.	Årtal	Ort	Nr
CI:1	1875-1946	A-F	380-783	CI:7	1908-1940	G-R	780-1177
CI:2	1890-1941	A-F	380-783	CI:8	1933-1943	G-R	1178-1476
CI:3	1908-1940	A-F	784-1181	CI:9	1875-1942	S-Ö	1-381
CI:4	1926-1944	A-F	1182-1580	CI:10	1895-1940	S-Ö	382-786
CI:5	1876-1944	G-R	1-378	CI:11	1910-1939	S-Ö	787-1085
CI:6	1896-1941	G-R	379-779	CI:12	1910-1946	S-Ö	1086-1384

Registret finns längst ned under ovan nämnda Torna och Bara domsaga

Karup Nr 1, IIa: 109 = sid. 109 under G-R i tabellen CI:5 ovan.

Sista sidan under Karup längst ned till höger, står tex (Forts. Bl 1218). Var finns då Blad 1218, kolla tabellen ovan, vilket blir CI:8. Här står ny bok, dvs överfört till Fastighetsboken som startar år 1933 men pga GDPR inte får direktåtkomst till din dator. Går att beställa kopior eller efter beställning att läsa på Arkiv Centrum Syd och fota där efter tillstånd.

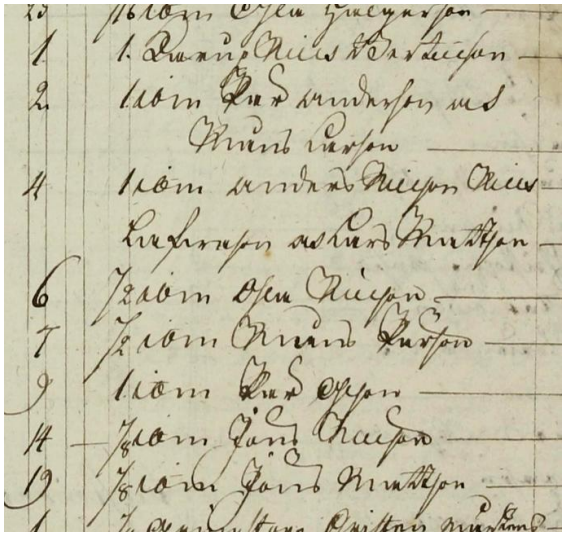
4.1. Ägare / Brukare 1231 - 1697 innan gårdsnumreringen.

Under denna tid fanns det praktiskt taget inga självägande gårdar. De stora godsen på landsbygden i Skåne ägde all mark med gårdar tillsammans med kyrkan och kronan (staten).
I tidigare nämnd *”Decimantboken”* från 1651 anges att det i Skåne fanns 140 adelshuvudgårdar.
I ”M*antalslängderna”*, från 1658, kan man se vilka som brukade gårdarna men inte vilken gård det var eller vem ägaren var. Först mot slutet av 1600-talet numrerades gårdarna, Karup 1697.

4.1.1 *”Jordeböckerna”* 1630 – 1750 för Skåne

*Finns p*å Riksarkivet för Torna härad 1630, 1658 - 1750 *(Torna Riksarkivet). På* ArkivDigital Torna härad 1744 - 1825 *(Torna ArkivDigital)* Länken börjar här med Karup 1744. Jordeböckerna fördes varierande år. Man får kolla vad som finns. Jordeboken för Blentarp 1697 när husnumreringen började *6).* Denna är uppdelad på ägare så man får leta efter Karup som står först i raden.
1697 års Gårds-Hus nummer som fanns då: 11, kyrkhus, 9, 1, 2, 4, 14, 19, 17, 12, 13, 15, 16, 18, 20, 21

Exempel på del av Jordebok från Karup 1744. Det fanns då 22 registrerade gårdar och gathus.

Karup

1.	Nils Bertilsson	Tillhör Ågerup
2.	Per Anderson och	dito
	Måns Larson	dito
4.	Anders Nilson Nils	dito
	Lafweson och Lars Mattson	dito
6.	Ola Nilson	dito
7.	Måns Person	dito
9.	Per Olson	dito
14.	Jöns Nilson	dito
19.	Jöns Mattson	tillhör Simontorp

4.1.2 Skatteköp 1574 till 1773 och från 1789 till 1889
Skattehemman är självägande bönder som köpt jorden med gården av kronan och betalar sedan skatt till kronan i stället för arrende.

Kronohemman. Åbon (arrendatorn) kunde genom köp bli ägare till jorden där gården låg. Finns även noterat att Skattehemman är självägande bönder som köpt jorden med gården av kronan och betalar sedan skatt till kronan i stället för arrende. Säljaren var vanligen kronan där betalningen av arrendet övergick till skattebetalning till kronan. Köpeskillingen verkar ha varit 6 gånger skatten, ibland upp till 10 gånger.

Det fanns ett antal regler som omfattade skatteköpen. Här nämns ett par. Enligt en kunglig förordning 1723-09-19 reglerades skatteköpen. Även tidigare fanns skatteköp vilka förbjöds 1639 men 1701 tillät Karl XII åter skatteköp för Åbor och Rusthållare.

Frälsehemman (Adelns, godsens hemman).
Från 1789 blev det tillåter för bönderna att också köpa frälsejord, frälsehemman.
Från 1848 måste före köpet en ’Skattejordsvärdering’, syn av fastigheten göras. Denna innehöll bl.a. vilka byggnader som fanns och deras skick, jordens beskaffenhet mm.

Skatteköp: Tidiga köp av kronohemman kan hittas i Jordeböckerna. Kollade 1730 men hittade inga skattehemman under Blentarp. *(ArkivDigital: Malmöhus läns landskontor del 2)* Dvs de i Jordeboken under rubriken Skattehemman är köpta Kronohemman.

4.2. Ägare/brukare 1705
Finns för Karup redovisat under 3.5.1 som Geometrisk avmätning inklusive ägare/brukare av gården.

4.3. Ägare/brukare i Katekisationslängden 1683- 1745 för Blentarp
En ”husförhörslängd”, som ursprungligen hade ett rent religiöst syfte och fanns under spridda år, här för Karup 1683, 1684, 1702, 1704, 1745. Det går inte att se vem som var ägare, bara boende.
(*ArkivDigital: Blentarp (M) Kat:1 1683-1745*) Boende: Se bilaga 4.3 sist i dokumentet.

4.4 Fastighetsägare i domböcker 1749 - 1875 (uppbud)
Det blir inte lätt att hitta Karups uppbud då det inte finns något register. (Ej hittat)
Köp av gårdar registrerades i domböckerna men inte arv av en gård. För att kunna hitta en köpare i domböckerna måste man veta när fastigheten bytte ägare. Se tex mantalslängderna som dock inte alltid finns varje år.

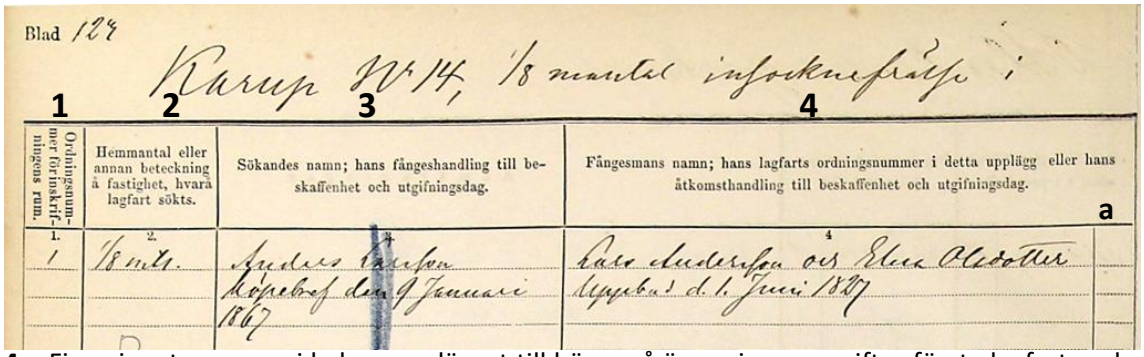
Ny lag 1734, Jordabalken som reglerade köp av fastigheter.
Före 1875 hade släktingar (Bördsrätten) förköpsrätt till gården varför gårdsköp måste kungöras (uppbudas) på 3 lagtima (ordinarie) ting och de finns registrerade under ’Småprotokoll’ i domböckerna. Köparen ansökte om uppbud hos rätten. (Torna 1749 - 1875).
Innan första uppbudet beviljades kollades om ett köpebrev fanns. Dessa finns kanske då avskrivna.
Köparen ansökte också om ett s.k. fastebrev 1 år efter 3:e uppbudet. Först då var köparen säker på att ingen av den tidigare ägarens släktingar kunde begära återköp av gården. Från 1800 utfärdades fastebrevet direkt efter 3:e uppbudet.
Uppbud återfinnas i regel i serie A2a *(Uppbuds- och lagfartsprotokoll)* under kategorin småprotokoll.
Från 1806 var säljaren tvungen att visa att han ägde gården dvs att ett daterat fastebrev fanns. Vill man hitta ägaren före 1806 får man gå via Jordeböcker, Mantalslängder, tidiga Husförhörslängder, ev. Katekisationslängder eller i undantagsfall boupptecknings (köpe-fastebrev).

1875 upphörde uppbudssystemet. Fr.o.m. detta år finns lagfarts- och inteckningsböcker (fr.o.m. 1933 kallade fastighetsböcker).
I de tidigaste lagfartsböckerna runt 1875 anges ibland att det finns att daterat fastebrev som kan användas som testobjekt att hitta uppbudet i domböckerna. Första uppbudet, kanske med ett köpe-avtal, finns i domboken ca 2 år före fastebrevets datering.

4.5 Fastighetsägare i Lagfartsböcker 1875-1933

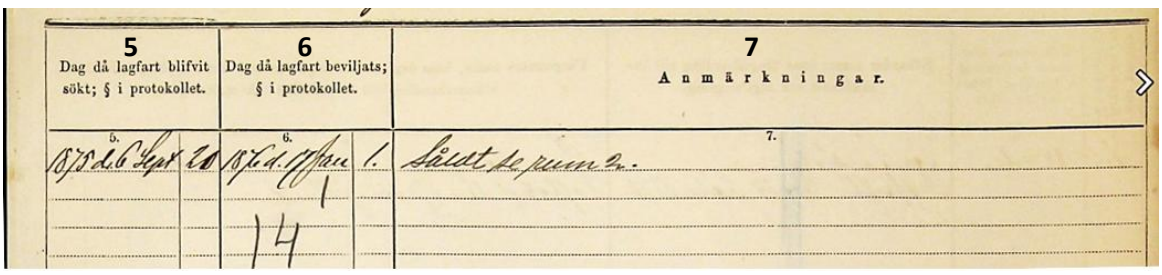
För att hitta gården i Lagfartsböcker och Fastighetsböcker kan man utgå från dagens fastighetsbeteckning. Denna hämtas, t.ex. 11:25, från Fastighetsböckerna. Böckerna ger uppgifter om avstyckningar och ägarna genom arvsskiften, testamentsarv och det mest förekommande, försäljningar. Om huset är byggt före ca 1935 ges en referens till Lagfartsböckerna som beskrivs så här: (XI:102:77). Referensen är då Lagfartsbok 11 sidan 102 och radnumret 77. Enligt GDPR finns inte Lagfartsböckerna åtkomliga via din dator utan måste beställas som pdf eller att ses på ACS i Lund. Vet man fastighetsnumret efter 1875 kan man gå direkt till Lagfartsboken.

Lagfartsbokens utseende, här för Karup nr 14. *(ArkivDigital)* *(Riksarkivet)*
På *VÄNSTRA SIDAN* av Lagfartsboken finns kolumnerna: (1) Rumnummer, (2) Hemmanstal, (3) Köparens namn, (4) Säljarens namn vars kolumn även innehåller en mycket viktig nummerkolumn till höger (4a) som då är referens till ett tidigare radnummer 4 och som där visar föregående köpare och säljare. Så här kan man fortsätta bakåt i tiden genom att med lite tur hitta information ända ner till ca 1875. Vid första köpet kan det finnas ett ”Fastebrev” (Uppbud) som visar när gården först köptes.
Här på blad 123 ser man att Anders Larsson köpte Nr 14 d. 9 januari 1867. Säljare var Lars Andersson och hustrun Elna Olsdotter som genom uppbud blev ägare till Nr 14 den 1 juni 1827.

Blad 123
Karup N:o 14, 1/8 mantal infortnesgård i
1 2 3 4
Ordningsnummer för inskrifningens rum. | Hemmantal eller annan beteckning å fastighet, hvarå lagfart sökts. | Sökandes namn; hans fångeshandling till beskaffenhet och utgifningsdag. | Fångesmans namn; hans lagfarts ordningsnummer i detta upplägg eller hans åtkomsthandling till beskaffenhet och utgifningsdag. | a
1. | 2. | 3. | 4.
1 | 1/8 mtl. | Anders Larsson Köpebref den 9 Januari 1867 | Lars Andersson och Elna Olsdotter Uppbud d. 1. Juni 1827 |

4a. Finns inget nummer i kolumnen längst till höger så är angivna uppgifter första lagfarten dvs. marken är nyförvärvad eller huset/gården nybyggd. Man finner ibland ”Fastebrev” (idag lagfartsbevis) i säljkolumnen som köparen av gården kan begära efter ett år, då säljarens släkts förköpsrätt upphör. Annars kunde släkten få återköpa gården för samma pris som den såldes för. Först när köparen fått fastebrevet var han säker på ingen kunde göra anspråk på gården.

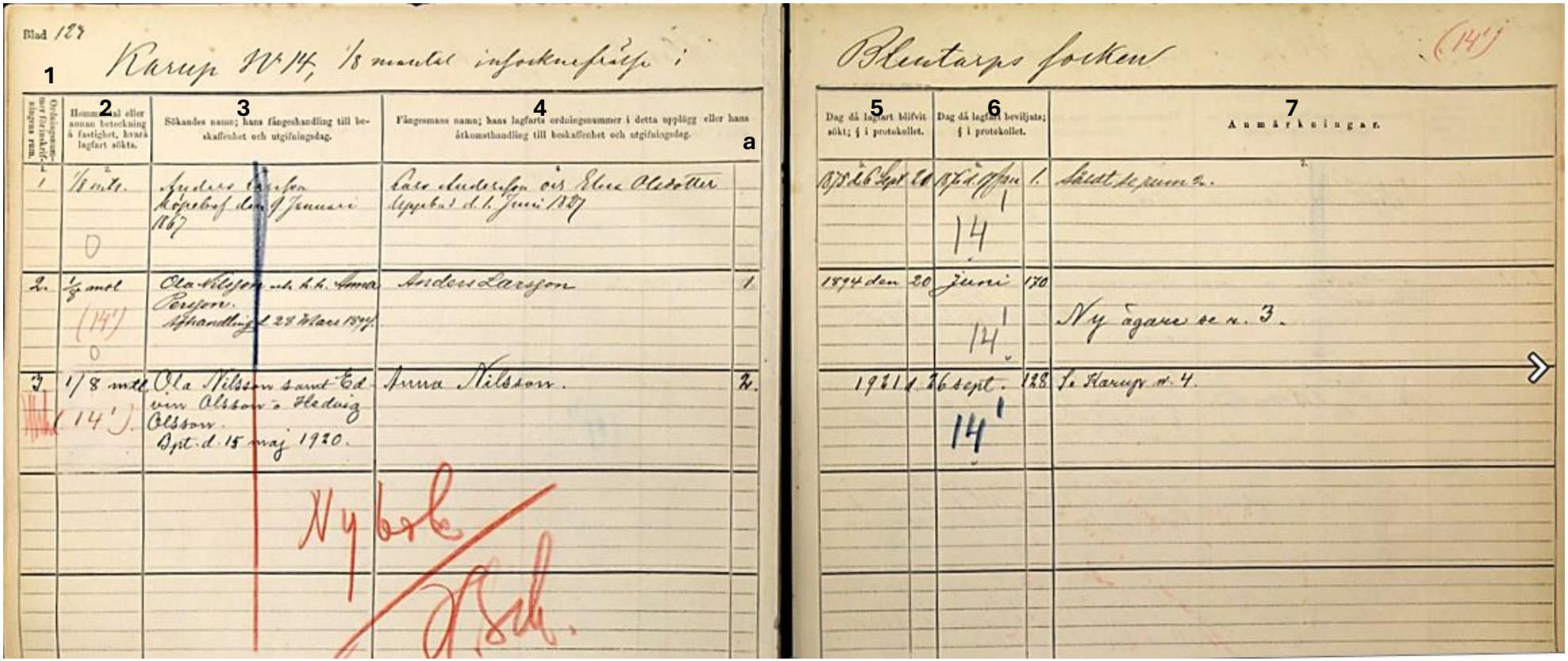
På *HÖGRA SIDAN* av Lagfartsboken finns kolumnerna: (5) Datum när lagfart söktes, (6) Datum när lagfart beviljades, (7) Anmärkningar som ofta har intressant information om försäljningar m.m.

5 Dag då lagfart blifvit sökt; § i protokollet. | 6 Dag då lagfart beviljats; § i protokollet. | 7 Anmärkningar.
5. | 6. | 7.
1876 d. 17 Jan. 1. | Sålt se rum 2.
1 4

Här kan man se att i kolumn 7 anges: ’Sålt se rum 2’ dvs rad 2 på vänstra sidan. På nästa sida finns hela Köp/Sälj historien om Karup Nr 14 fram till ca 1933.

Forts..... Lagfartsbokens utseende, här för Karup nr 14

Här är hela uppslaget för Karup Nr 14. *(ArkivDigital)* *(Riksarkivet)*

Rum 1: Anders Larsson köpte 1867-01-01 1/8 mtl Karup Nr 14 av Lars Andersson / Elna Olsdotter som byggt köpt Nr 14 1827-06-01. Även enskiftet 1826 är inblandat, I kolumn 7 överst högra sidan ser man att Karup Nr 14 är sålt med referens till Rum 2 på vänstra sidan i kolumn 1.

Rum 2: Ola Nilsson och hustrun Anna Persson köpte 1894-03-28 Nr 14 av Anders Larsson. Lagfart beviljad 1894-06-20.

Rum 3: Fadern Ola Nilsson och barnen Edvin och Hedvig blev ägare till Nr 14 efter boupptecknigen 1920-05-15. Hustrun Anna Persson Nilsson dog 1920-02-17. I kolumn 7: Se Karup Nr 4.

RÖD TEXT: Ny bok är Fastighetsboken som startar ca 1933.

4.6. Fastighetsböcker 1933 till ca 1995 (lagfarter).

Pga GDPR som är en EU-lagstiftning med obligatoriska regler för hur personuppgifter som direkt eller indirekt kan identifiera en levande person skall hanteras. Därför har Riksarkivets Digitaliserade fastighetsböcker för åren 1933–1985 avpublicerats.
Fastighetsböckerna finns i Härnösands landsarkiv och kan beställas därifrån via Riksarkivet.
(*Här kan du beställa uppgifter och kopior från arkiven - Riksarkivet*) under Fastigheter, Ägarhistorik.
De kan även läsas på landsarkivens forskarsalar tex på Arkivcentrum syd i Lund med måste beställas dit. Receptionen loggar in till de sidor du beställt.

För att hitta gården i Fastighetsböckerna utgår man från dagens fastighetsbeteckning. Denna kan i de flesta fallen hämtas från ”Min karta” under 3.7.1 . Böckerna ger uppgifter om avstyckningar och ägarna genom arvsskiften, testamentsarv och det mest förekommande, försäljningar. Om huset är byggt före ca 1935 ges en referens till Lagfartsböckerna som kan beskrivas tex så här: (XI:102:77).
XI = Lagfartsbok 11. 102 = sidnumret, 77 = radnummer i västra kolumnen.

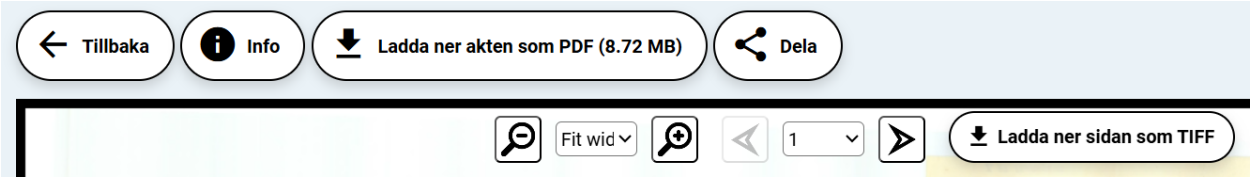
4.7. Bouppteckningar 1723-1960.

Hela dödsboet är noterat tillsammans med eventuella fastighetsdelägare mm.
Alla bouppteckningar finns inte med och är svåra att hitta om det inte finns register.

Det finns ett sökbart register på Arkivdigital för Torna Häradsrätt 1683-1868 *(Torna Bouppteckningar)*

4.8. Lantmäterihandlingar

(Historiska Kartor | Lantmäteriet (lantmateriet.se))
Välj Översiktliga kartor, Detaljerade kartor eller min Karta.
Så här söker man på Detaljerade kartor.
Län: Malmöhus.
Socken/arkivserie: Blentarp. (Välj alltid Socken)
Traktnamn: Karup. Klicka på Sök.
Det finns bara 6 alternativ att välja där man kan välja att ladda ner hela dokumentet som PDF, (alla sidorna) eller som TIFF (en sida åt gången, bra för kartor).

4.9 Dagens ägare från Lantmäteriet

Här kan man få reda på vem som äger huset, gården byggnaden mm.
(Vem äger fastigheten | Lantmäteriet)
Det går bara att söka ägaren 5 gånger per 24 timmar. Inloggning krävs och man måste veta fastighetsnumret som skrivs tex ***Sjöbo Karup 14:1***

5.0. Boende i hushållet 1658-2026

Kyrkböckerna är ***INTE*** medtagna.
Före Husförhörslängderna finns Mantalslängderna men först efter 1765 finns alla i hushållet medtagna. Hur de finns antecknade varierar. Dock kan det bli svårt att avgöra i exakt vilket hus de bodde. Alla hus blev numrerade i slutet av 1600-talet. Eftersom det normalt kan bo flera familjer på samma område blir det svårt att direkt peka ut i vilket hus som familjerna bor. Det kan också bo mer än en familj i samma hus. Titeln ger i regel besked om vem som ägde huset.

5.1 Mantalslängder 1658-1840 och 1941

Efter freden i Roskilde 1658-02-26 så infördes redan samma år mantalslängder i Skåne, Blekinge och Halland, vilket övriga Sverige haft sedan 1635 i olika former. De beslut, instruktioner och föreskrifter som fanns i Sverige, kom nu även att gälla Skåne. Skattepliktiga var alla från 15 år tom 63 år. Från 1841 ändrades gränserna några år. 1766 blev mantalslängderna mer omfattande då alla i hushållet skulle noteras (”allt vad liv ägde”) oavsett ålder eller om de var skattepliktiga eller inte.
Läs mer här: *(https://leinys.se/slakt/utredningar/mantalskane.pdf)*
Mantalslängder Karup under Blentarp: *(ArkivDigital).* Man får själv leta upp Karup.

Tilläggsskatter (bevillningar) beslöts av riksdagen för lyx och överflöd under olika perioder. Här kan man se vem som hade det lite bättre ställt. Några bevillningar som finns med i slutet av 1700-talet och framåt: antalet fönster, jakthundar, onyttiga hundar, olika slags vagnar, rum med sidentapeter, siden-möbler och förgyllda möbler, antal fickur av guld eller annan metall för varje person, för rättighet att spela kort, ryttare och soldathustrur som brukade sidentyger, tobaksskatt beroende på förmögenhet och spritskatten en avgift för hembränning. Alla dessa tilläggsskatter upphörde 1823.

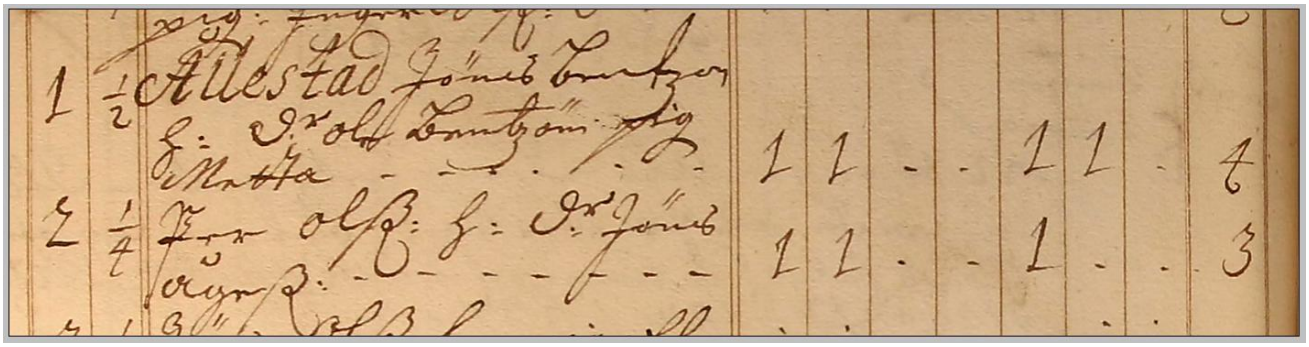
Vem finns med före 1765?
Första namnet på raden benämndes *hushållsföreståndare*, hela hans namn finns med, ibland med yrket, som t.ex. är bonde, åbo, torpare, olika hantverkare, husägare, möllare, krigsmän som ryttare, dragon, soldat m.fl. kategorier. *Hustrun* utan namn, noteras med enkelt h., *söner* och *döttrar*, *drängar* och *pigor* med förnamn, *inhyseboende* med mannens namn, hustrun som h, ibland med hela namnet. Ofta finns även personens ålder noterad.
Det kunde finnas flera familjer på tex Karup Nr 4, både i samma hus och i flera olika hus vilket gör att man inte vet i vilket hus de olika familjerna bodde.

Från 1766 finns alla i hushållet noterade.
Som ovan, *barn* ca 7-15 år med förnamn och ålder, *små barn* med antal men ibland med både ålder och namn. Bor barnen kvar hemma från 15 års ålder noteras de som drängar och pigor. Alla som är 63 år och äldre finns alltid med som inhyseboende och för det mesta med hela namnet och ålder, både för man och hustru. Ofta finns även åldern med på drängar och pigor.
Kolla högerkolumnen, här kan finnas noteringar om de namngivna personerna.
Om ingen titel nämns på mannen går det inte att veta om han är ägare eller brukare.

Exempel på Mantalslängd 1697 från Alestad

Kolumner: **1** = Alestad 1, 2 etc. **2** = mantal tex ½, ¼.
3 = boende: Jöns Bentzon, h: = hustrun, hennes namn skrivs aldrig ut såvida hon inte är änka eller över 63 år, drängen Ola Bentzon, pigan Metta.
4 = man. **5**= hustru. **6** = son. **7** = dotter. **8** = dräng. **9** = piga. **10** = inhyses. **11** = alla boende.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Forts……. på 5.1 med exempel på Mantalslängden 1798 från Alestad (Från en annan utredning om Alestad när det fanns många bevillningar som upphörde 1823)

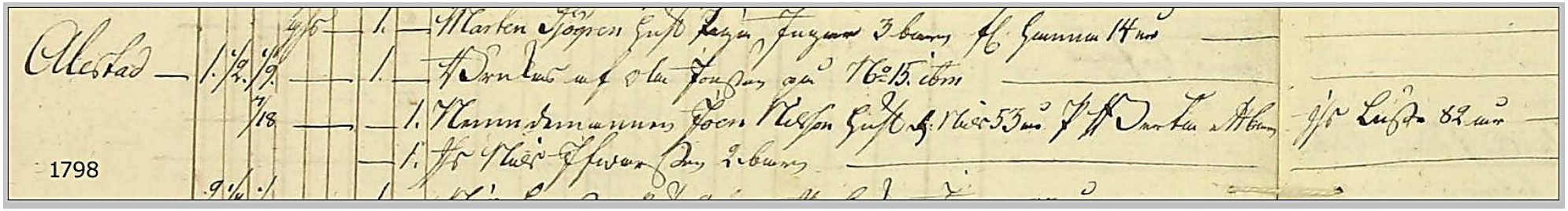
Kolumner: **8** = Afkortade matlag = skattebefriat hushåll vid dålig betalningsförmåga.

7 = Behåldne matlag = skattepliktigt hushåll

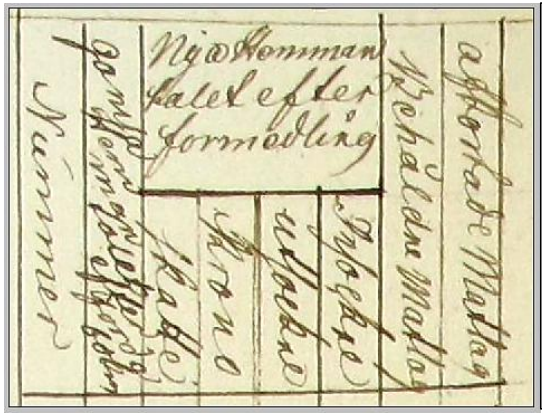
Nya Hemmans-talet efter för-medling
6 = insockne hemman
4 = utsockne hemman
5 = krono hemman
3 = skatte hemman , $^{1}/_{9}$ mtl brukas av Ola Jonsson på Nr 15, $^{7}/_{18}$ för nämndemannen Jon Nilsson ($^{1}/_{9} + {}^{7}/_{18} = {}^{1}/_{2}$), ($^{2}/_{18} + {}^{7}/_{18} = {}^{1}/_{2}$).
2 = Gamla hemmanstalet, här ½ mantal = hela storleken på Alestad Nr 1 som är uppdelat på 2 brukare.
1 = Nummer tex Alestad 1, 2 etc.

Kolumn 9
Brukas af Ola Jönsson på № 15
Nemndemannen Joen Nilsson Hust. Dr: Nils 53 år P Berta Ett barn jhs Lusse 82 år
Jhs Nils Ifwarsson 2 barn Längst till höger står ’gammal bräcklig’

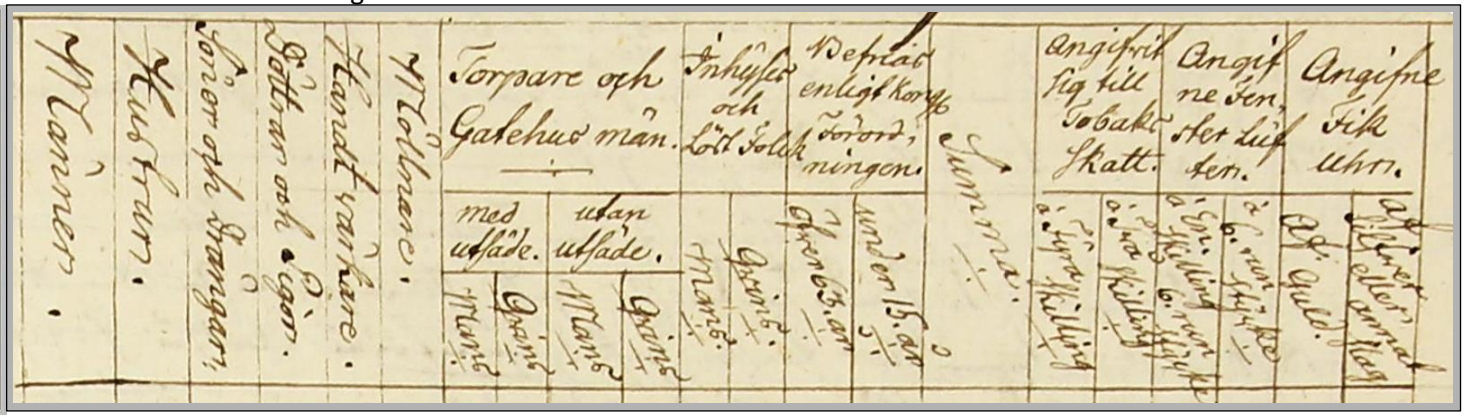
1 2 3 4 5 6 7 8 **9**

De 8 kolumnerna till vänster

De 21 kolumnerna till höger

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

Kolumnerna både till vänster och höger varierar i antal och med vad som skall registrera samt med tid. Längst till höger anges skatt (bevillningar), här på tobak, antal fönster, fickur i silver och guld. Här går det att läsa mer om mantalslängder. *(https://leinys.se/slakt/utredningar/mantalskane.pdf)*

Forts……. på 5.1 med en avskrift av de 21 kolumnernas text

Männer	Hustrun	Söner och Drängar	Döttrar och Pigor	Handtwärkare	Möllnare	Torpare och Gatehus män				Inhyses och Löst Folck		Befrias enligt Kongl. Förordn.		Summa	Angifwit sig till Tobaks Skatt		Angifne Fenster Lufter		Angifne Fik uhr	
						med utsäde		utan utsäde												
						Mans	Qwins	Mans	Qwins	Mans	Qwins	öfwer 63 år	under 15 år		a Fyra Skilling	a Två Skilling	a en Skilling 6 rum stycke	a 6 rum stycke	Af Guld	Af Silfwer eller annat slag
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

5.2. Sveriges dödbok 1830-2020.

En databas som innehåller information om folkbokförda som avlidit i Sverige.

Den innehåller namn, födelseort, dödsort, adress, civilstånd samt datum för födelse, död och civilståndsändring för 17,7 miljoner döda mellan 1800–2024.

På ***Släktforskarförbundets*** hemsida finns Sveriges dödbok att köpa. *(CD/DVD/USB (rotter.se))*
Den går såklart även att läsa på biblioteken. Det är möjligt att de inte hunnit installera den senaste versionen som är Nr 10 (utkom i slutet av november 2025).

6.0. Annan dokumentation 1900-talet

6.1 Svenska Gods och Gårdar (finns i flera utgåvor 1937, 1944. Mest använd är utgåva 1944).
För Karup '*Del 06 Malmöhus län Mellersta',* Blentarp, Karup sidan 1302.
Här finns ägarna och information om renoveringar och när nya byggnader uppfördes samt om familjen och släkten lite bakåt i tiden mm. Det är inte säkert att alla gårdarna finns med.
Fastighetsnumren finns med. *(*ArkivDigital: Karup*)* Finns under 'Arkivsökning' Svenska Gods och Gårdar.

6.2 Sveriges Bebyggelse (från 1858)

För Karup ' *Skånes bebyggelse Del 1'.* Blentarp, sidan 87 *(*ArkivDigital: Karup*)*.
På sidan 81 finns Karups gamla skola.
(Skånes Bebyggelse) finns under arkivsökning.
Det är inte säkert att alla hus finns med. Fastighetsnumren finns med.

6.3 Flygfoton på ArkivDigital

Med och runt Karup från 1970-talet . Hittade inga från 1957 som annars finns överallt.
Det finns ingen direkt länk till kartan utan man måste själv söka upp Karup.
(Alternativ startpunkt) Skandinavisk Aero Tjänst, 1971, 60 bilder.

7.0 Flygfoton 1947, 1957, 1975

Det finns ett flertal flygfoton på 1900-talet både närfoton på enskilda gårdar samt för ett större område där man kan se förändringarna tex runt Karup. *1947 finns på Lunds universitet.*
(Skåne 1947 (lu.se))
1957 och 1975 finns på 'Min karta' på Lantmäteriet. Välj kartlager uppe till höger
(Min Karta (lantmateriet.se)

Bilagor

4.3. Ägare/brukare i Katekisationslängden 1704 och 1745 för Andra Roten Karup

1704 svårläst, kan finnas feltolkade namn. Gårdar, hus numrerades 1697

Nr	Mannan	Hustrun	Son/dotter	Piga/dräng	Anm
1	Nils Olsson Jöran Nilsson	Elna Kristoffersd.			
2	Nils Persson	Bengta Persdotter	Pär		
3	Anders Larsson Nils Larsson	Ellen Persdotter Swenborg Nilsd.	Sanna -----	----- Jonna	
4	Anders Lasson Per Jansson Kurt Håkansson	Jonna Olufsdotter Kirsti Olufsdotter Mätta Gjertsdotter			Not = 6
5	Måns Larsson	Brita Christensdotter	Lars, Kirsti	Lisbeth	
6	Olof Jöransson	Sissa Jönsdotter	Elna		
7	Måns Nilsson	Elna Gummesdotter	Pär	Helga	
8	Oluf Pehrsson Jöns Andersson	Boel Jönsdotter Margareta Nilsdotter	Lars, Jöns		
9	Jöns Nilsson	Bengta Karlsdotter		Ingri Olsdotter	
10	Anders Persson Jöns Larsson	Anna Jönsdotter Kirsti Göransdotter			
11	Åstrad OLsso	Elsa Willonsdotter			
12	Per Hansson	Hanna Mattsdotter			
13	Pehr Pärsson	Mätta Matts dotter			
	Manlöst				Nr 14, 15, 16
17	Sohne Andersson	Giertrud Pehrdotter			
18	Manlöst				

1745

Nr	Mannan	Hustrun	Son/dotter	Piga/dräng	Anm
1	Nils Bertilsson	Boel	Elna		
2	Änkan Per Andersson	Marna Olsdotter Kirstena			
3	Jöns Mårtensson Jöns Hansson	Mätta Mätta	Nils Hans		
4	Lars Mattsson Nils Lafwesson Anders Nilsson	Anna Mina Elna			
5	Jeppe Persson Tyke Nilsson	Ingebor Bereta			
6	Ola Nilsson	Karna			
7	Måns Persson	Kirstena			
8	Erik Mårtensson Pär Larsson	Hanna Boel	---- Gosse Åstrad		
9	Pär Olsson	Boel	Dorothea och Kirstena		
10	Björn Carlsson	Mätta		Dr. Åke	
11	Jeppe Andersson Jöna Nilsson	Kirstena Hanna		p. Hanna	

Nr 12-18 saknas, fanns med 1704